Ն, 743 1887 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 13 ՃՈՒՄԱ 1305 ՐԷՊԻՒԼ ԷՎՎԷԼ 10 ԻՒՉԻՒՆՃԻ ՍԷՆԷ

40 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷՒ ՇԱՐՔԻՅԷ

40 ՓԱՐԱ

ՊՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՆԱՅԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՅԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

ԱԲՕՆԷ ՇԷՐԱՅԻԹԼԱՐԸ

	12 աշլըգ	6 աշլըգ	3 աշլըգ
ՍԹԱՄՊՕԼ	200 ղշ.	105 ղշ.	55 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	

Մէճմուայէ 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՇԷՐԱՅԻԹԼԱՐԸ

1ինճի, 2նճի վէ 3ինճի սահիֆէ սաթըրը ղրշ. 6

4ինճիւ սահիֆէ 1ւի 10ր. ղշ. » 3

Մէփատաը նաֆիայա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունուր վէ տէրճ օլունմայան էվրագ խաւէ օլունմայաճագ տըր :

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 ճիվէլէկեան մաթպաասընտատըր : Քաաֆֆէի մէվատտ հագգընտա կաղէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ ա մըրաճաաթ օլունա :

ԿԻՒՆԼԻՒԳ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Նեւեօրք Ճուռնալըն պէյանընա կէօրէ, Ռուսիա իմբէրաթօրը Պէրլինտէ բրէնս Պիզմարգըլա մուլագաթընտա, Ալէմանիա բօլիթիգասընըն խուսուսիյէ Պուլկարիսթան մէսէլէսինտէ Ռուսիայա գարշը օլմասընտան տօլայը շիքեայէթ իթմիշ, վէ պու խուսուսըն Ռուսիա խարիճիյէ նէզարէթինին ախզ իթտիկի մուհարրէրաթը տիբլօմաթիգիյէտէն թէպէյյուն էյլէտիկինի պէյան էյլէմիշ տիր.

Բրէնս Պիզմարգ՝ ճէվապընտա, Ալէմանիանըն տահիմա Պուլկարիսթանտա Ռուսիանըն մէնաֆիի տաիրէսինտէ տատ իթտիկինի վէ էկէր Ալէմանիա մէնաֆիի տէ մէվզուը պահս օլմասա իտի, Ալէմանիանըն էսնէ օ խօլտա մուամէլէ խտէճէյինի պէյան իթմիշ տիր. Պատէհու բրէնս Պիզմարգ՝ Ռուսիայա գարշը Ալէմանիանըն շիքեայաթընը տէրմէյան էյլէմիշ տիր. Չար՝ Պէթէրպուրկա ավտէթինտէ շիքեայաթը մէզքիւրէ հագգընտա թահգիգաթ իճրա խտէրէք օլ պապտէ պիր գարար վէրմէյի բրէնս Պիզմարգա վաատ իթմիշ տիր.

* *

Վիէննատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, բրէնսէս Գլէմանթինին Սօֆիայա ավտէթի մախսուսը բրէնս Ֆէրտինանտը կէօրմէք իչիւն օլմայըպ, մէզգաւրէ բօլիթիգըյէ մէտախէլ էտմէյէճէկ իմիշ.

Ռումանիա կազէթալարընըն թէէմինինէ պէյանընա կէօրէ, բրէնսէս Գլէմանթինին Սօֆիայա էսնայի ազիմէթինտէ իքի կիւն Պուգրէշտէ թէվագգուֆ խտուպ, Ռումանիա գրալ վէ գրալիչասընը զիյարէթ խտէճէք իմիշ.

* *

Սօֆիատան խպար օլընտըղընա կէօրէ, Սօպրանիյէ մէճլիսինտէ հիւքիւմէթ թարաֆընտան Պուլկարիստան Խանրպօլիյա գատար պիր չըմէնտիֆէր խաթթընըն թէգլիֆ իթմիշլէր տիր. Պու թէգլիֆին մէճլիսը մէզքիւր թարաֆընտան գապուլի մուհագգագ կէօրիւնիւյօր իմիշ.

Էսնէ Սօֆիատան էսպապըրտըղընա կէօրէ, Ռուսիա հիւքիւմէթի մէթպուօլիտ Գլէմանթա 50,000 բուպլի կէօնտէրէրէք, Պուլկարիսթան հիւքիւմէթի ալէյհինտէ իթթիֆագ իթտիկի մէսլէքտէ սէվգ իթմէսինի նաիհամ էյլէմիշ տիր.

Պէրլինտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ալէմանիա վէլիահտըրըն մախսուսը բրէնս կիյեօմըն՝ պիլ ձիւմլէ մէրասիմը բէսմիյէտէ բէտէբինին էէրինէ կէչմէսինէ գարար վէրիլմիշ, վէ պու գարարա վէլիահտը միւշարէյլէհ բուն րիզա վէ մուվաֆագաթ կէօսթէրմիշ օլմաղըա, բրէնս Պիզմարգըն պու պապտէ միւշարէյլէհ իլէ միւզաքէրէ իչիւն Սան -Րէմօյա կիթմէսինէ հաճէթ գալմամըշ տըր.

Պրիւքսէլտէ նէշր օլունան վէ Ռուսիանըն միւրէքքիպ էֆքեարը օլան Նօր կազէթասը՝ Պալթիգ տէնիզինտէ սէյրը սէֆաինին միւնգաթի օլմասը հասէպիլէ Չարըն Ալէմանիատան կէչմէյէ վէ իմբէրաթօր կիյեօմը զիյարէթ իթմէյէ մէճպուր օլտուղընը, վէ Ալէմանիա վէլիահտըրընըն խաստէ թալըզընա մէպնի մէզքիւր զիյարէթին՝ Չարըն ագրապասընտան օլան Ալէմանիա իմբէրաթօրը խանէտանընա պիր էմարէի թէվէճճիւհ սայըլտըղընը պէյան խտէյօր.

Մ. Կլատսթօն՝ պօղազ խասթալըղընը թէտավի իթմէք իւզրէ եագընտա Ֆրանսանըն ճէնուպ ճիհէթինէ ազիմէթ խտէճէքմիշ.

Իթալիա Մէճլիսը մէպուսանընա պու քէրրէ էէնիտէն րէիս ինթիխապ օլունան Մ. Պիանքէրի՝ կէչէն ճումա կիւնիւ մագամը րիյասէթէ ճուլուս իթմէսի միւնասէպէթիյլէ իրատ իթտիկի նութգընտա, րէիսը վիւքէլա միւթէվէֆֆա Մ. Տէբրէթիս մէթհ ու սէնա իթմիշ օլմաղլա, լահրգ րէիսը վիւքէլա Մ. Գրիսբի տախի Մ. Պիանքէրինին թէէսսիւֆաթընա իշթիրաք իթմիշ, վէ Մ. Տէբրէթիս իլէ Իթալիա իթթիհատընա չալըշան սաիր պիլճիւմլէ զէվաթըն հէյքէլլէրի Գարիպալտիա Վիգթօր Էմմանուէլին հէյքէլի գուրպինտէ րէքզ օլունմասընա տաիր պիր թէքլիֆնամէ արզ օլունաճաղընը Մէճլիսը մէպուսանա իշար ու պէյան էյլէմիշ տիր.

Մէճլիսը մէզքիւր՝ Մ. Տէբրէթիսին նըլըֆ հէյքէլի (պիւսթ) բիյասէթ սալօնընա վազ օլունմասընա վէ մէզարը իւզէրինէ թուճտան պիր կիւմպէթ գօնմասընա վէ Պարլամէնթօտա իրատ իթտիկի նութգլարըն Մէճլիսը մէպուսան մէսարիֆիյլէ թապ օլունմասընա գարար վէրմիշ տիր.

Ինկիլթէրրա Մէճլիսը մէպուսանընտա Լօնտրա շէհրի թարաֆընտան մէպուս պուլունըպ սէրպէսթի (լիպէրալ) ֆըրգասընա մէնսուպ օլան աղալար՝ կէչէն բէնճշէնպիհ կիւնիւ խուսուսի սուրէթտէ աղթը իճթիմա խտէրէք, էվվէլքի հաֆթա բազար կիւնիւ Լօնտրանըն Թրաֆալկար Սգուէյր մէյտանընտա միթինկ ճէմիյէթի աղտ խտէն 100,000է գարիպ իւչիւպ ամէլէ իլէ պիր գաչ թապուր սիւվարի վէ բիյատէ ասաքիրի վէ ժանտարմա վէ բօլիսլէր արասընտա վուգուա պուլան չարպըշմա մէսէլէսինէ տաիր Պարլամէնթօտա նազարը տիգգաթը ճէլպ իթմէյէ գարար վէրմիշլէր տիր.

Ինկիլթէրրա Պարլամէնթօսը եագընտա գիւշատ օլունաճագ տըր.

Ինկիլթէրրա թարաֆընտան Հապէշ գըրալը նէզտինէ իրսալ օլունան վէ Մ. Բօրթալըն թահթը րիյասէթինտէ պուլունան հէյէթը մէմուրէնին սէյահաթը հագգընտա պու քէրրէ պազը թաֆսիլաթը ճէլպ օլունմուշ տըր. Շէօյլէ քի, հէյէթը մէզգիւրէ ազասը՝ ալաֆի. Նոյեմպրին 4ինտէ 10 նէֆէր Հապէշլինին րէֆագաթըլա Մասաուատան հարէքէթ խտուպ, օ աղշամ Մ'Գուլլօյա վասըլ օլմուշլար, վէ էրթէսի կիւնիւ Սահաթի տէյլի, Կօրա թարիգիյլէ խօլա չըգմըշլար տըր. Րէֆագաթլարընտա պուլունան հապէշլիլէր՝ 40 միլ մէսաֆէյէ վարմազտան պու պուլունաճաղընը վէ տահա գըրա վէ էմնիյէթլի օլտըղընը թէէմին խտէրէք պու իքինճի խօլտան կիտմիշլէրի թավսիյէ իթմիշլէր տիր. Էսնայի րահտէ թէրճէման Մըսըրը Ասմէթ Փաշէ էֆէնտի կիւնէշտէն վուրուլտըղընտան, միւմքին մէրթէպէ թէտավիսինէ միւսարէաթ օլունմուշ իսէ տէ, սուլարը պիթտիքտէն վէ պին գաճմէթէ 40 միլ մէսաֆէյէ գատար խօլ կիտտիկտէն սօնրա, Հապէշլիլէրին խափէր վէրտիքլէրի գույուլարա հէնուզ թէսատիւֆ խտիլմէտիկինտէն, հէյէթը մէմուրէ օլունա կէլմիշ գանն իլէ վէ թէրճէման տահա մուգաւէմէթ էտէրէմէյէրէկ վէֆաթ իթմիշ օլտուղու վէ պու հալտէ կէրիյէ Մ'Գուլլօյա ավտէթ իթմիշ, վէ լաքին օրատա նիճէ միւտտէթ վէ թէգայիւտաթըն բահըմէն թէրճէման Ասմէթ Փաշէ էֆէնտի վէֆաթ իթմիշ տիր.

Պէրլինտէ բղհարը իֆլաս իթմիշ օլան Պէրնհարտ Սանտպանք վէ Գոմբ. պանգասը սահապը՝ միւտտահիր ուսուլինին թալէպի իւզրէ թահթը թէվգիֆէ ալընմըշլար տըր. Իֆլասը մէզգիւրըն՝ Լայբցիգտէքի Տիզգօնթօ-կէզէլշաֆթ մաատէսի իլէ թէալլուգու օլուպ, մաատէի մէզգիւրէ իսէ սախթէ գամպիօ իմալինտէն իպարէթ պուլունմագտա իմիշ.

Միւճթէհէտի Ամէրիգատա Մէմֆիս նամ մահալտէ պէօյլէ պիր եանկըն վուգուա պուլուպ, 13,200 պալէա բամպուգ եանմըշ, վէ խասարաթ՝ 750,000 տօլարա պալիղ օլմուշ տըր.

ՌԷԺԻ

ՀԻՍՍԷՏԱՐԱՆ ՄԷՃԼԻՍԸ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻՆԻՆ

ԻԻՉԻՒՆՃԻ ԻՃԹԻՄԱԸ

Տիւնքի նիւսխէմիզտէ վուգուու պուլան վաատիմիզ մուճիպինճէ, Ռէժի հիսսէտարան մէճլիսը ումումիսինին Յիւնճիւ իճթիմաը հագգընտա պէրվէճը աթի պազը մալումաթ իթա խտէրիզ.

Մէճլիսը մէզգիւր՝ էվվէլքի կիւն էօյլէտէն սօնրա ալաֆը. սաաթ 1 պուչուգ բատտէլէրինտէ Ռէժի չիֆքէթինին մէրքէզը իտարէսինտէ ինիգատ իթմիշ տիր. Հիսսէտարան միյանընտա էզճիւմլէ Պանգը Օսմանի միւտիրը ումումիսի Մ. Ֆօսթըր, Մ. Ֆէրնանտէզ, Մ. Պլէա, Մ. Պարքէր, Խարիճիյէ նէզարէթի հուգուգ միւշավիրի Շարլ Կէօշէր էֆէնտի, Մ. Ֆլէմինկ Շմայթ, Մ. Պ. Թուպինի, Մ. Լէնիրտաա Զարիֆի, Գրէտի Լիօնէ պանգասընըն միւտիրի Մ. Լըմօան, Ֆօյց Անթուան էֆէնտի, Պանգը Օսմանինին վէ Լօյտ գումբանեասընըն էրքեանը մէմուրինի հազըր պուլունմըշլար տըր.

Մագամը րիյասէթտէ Ռէժի մէճլիսը իտարէսի րէիս-մուրախխասը Մ. Ցրվօ ճէնապլէրի գուլուս իթմիշ օլուպ, մէճլիսը մէզքիւր ազասընտան Պալթաճըի Լէնիրտաա էֆէնտի հազրէթլէրի իլէ Լօյտ գումբանեասը աճէնթէսի Մ. Ֆօրնի տախի միւշարէլէյհէ մուավինլիք իթմիշլէր տիր. Քէզալիք Ռէժի միւտիրը ումումիսի Մ. Օպըտսօ իլէ Ռէժի Օսմանլը գօմիսէրի Նուրի պէյ հազրէթլէրի, միւֆէթթիշ Թրնկըրըպատէ Եավէր բաշա հազրէթլէրի վէ Տույունը Ումումիյէ Օսմանլը գօմիսէրի համտամ ճեան Սարգիս էֆէնտի հազրէթլէրի տախի պէվքէթը մուամիլէյէ իշթիրաք իլէ պէրապէր հազըր պուլունմըշլար տըր.

Րէիս Մ. Ցրվօ ճէնապլէրի՝ 130130 հիսսէյի համիլ 76 հիսսէտարանըն հազըր պուլունտուղընը թաստիգ իթմիշ տիր. Նիզամնամէի տախիլի մուճիպինճէ, մըգտարը մէզքիւր միւզաքէրաթըն մէրի վէ միւթէպէր օլմասընա քեաֆի օլտուղընտան, մէճլիս՝ ալաֆը. սաաթ 2յէ չէրէք գալարագ գիւշատ օլունմուշ տըր.

Էն զիյատէ հիսսէ սահիպի օլան իքի հիսսէտարըն գալէմ հէյէթինի թէշքիլ իթմէլէրի՝ նիզամնամէի տախիլինին 31ինճի մատտէսի աճքեամընտան պուլունտըղընտան, 5731 հիսսէյէ վէքիլ օլան Մ. Ֆօսթըր իլէ 17775 հիսսէյէ վէքիլ պուլունան Կէօշէր էֆէնտինին գալէմ հէյէթինի թէշքիլ իթմէլէրի լազըմ կէլմիշ իսէ տէ, Կէօշէր էֆէնտի՝ պունտան իսթինքեաֆ իթտիկինտէն, նէյինէ 15730 հիսսէյի համիլ օլան Մ. Ա. Լուչիօլի Նասպ ու թային օլունմուշ տըր. Մ. Պարքէր տախի սըրքեաթիպ սըֆաթը իլէ իչպու գալէմ հէյէթինէ տախիլ օլմուշ տըր.

Պատէհու Ռէժի մէճլիսը իտարէսի սըրքեաթիպի Մ. Ժիւլ Նօպլէ՝ մէճլիսին բաբօրթօսընը գըրաաթ իթմիշ օլուպ, իչպու բաբօրթօյա կէօրէ, շիրքէթին աճվալինէ խուլասաթը ազիմէ հուսուլէ կէլմիշ, վէ պու հալ՝ սանթըզըն հէր պու անթըմասընա մէպնի տահա զիյատէ մունճիպը խօշնուտի օլմագտա պուլունմուշ տըր.

Կէօրիւնիւյօրտէ կէլէճէք սէնէ արթըգ շիրքէթին աչըղը օլմայաճագ, վէ իւմիտ օլունտըղընա կէօրէ, պու իրատէի Սէնիյէ թաստիգ պույրուլան նիզամնամէնին թէմամէն մէվգըի իճրայէ վազը սայէսինտէ կէլէճէք սէնէ պիլանչօը՝ քէնտի հիսսէլէրի իւզէրինէ իլէրուտէ պիր քեար ախզ խտէպիլէճէքլէրինտէ հիսսէտարան թէէմին խտէճէք սուրէթտէ օլաճագ տըր.

Մէզգիւր բաբօրթօտա կէչէն սէնէ մուամէլաթը հագգընտա տախի սուրէթը սարիհատա թաֆսիլաթ իթա օլունմուշ տըր.

Մէճլիսը ումումի՝ արզ օլունան հիսապաթը իթթիֆագը արա իլէ գապուլ իթմիշ օլուպ, պու խուսուսըն՝ խիթիգամէթ ու տիգգաթի հիչ պիր միւշքիլաթ էօնիւնտէ կէվշէմէյէն շիրքէթին միւտիրիյէթը ումումիյէսինէ պիր թէշէքքիւր վէ խօշնուտի յէթ աթա օլունապիլիր.

Բաբօրթօտա մունտէրիճ պիլանչօ...

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Շէյխիւլիսլամ գարուսընտան սատըր օլան պիր իլամը շէրի մուճիպինճէ, եարըն աղշամ Մէվլուտ օլունտուղընտան, էրթէսի բազար կիւնիւ պէրմիւթատ Մէվլուտ ալայը իճրա պույրուլաճագ տըր.

—Խարիճիյէ նազըրը Սաիտ բաշա հազրէթլէրի՝ ախիրէն տիւշճար օլտուղը նէզլէտէն թէմամէն քեսպը աևիյէթ իթմէքլէ, էվվէլքի կիւն Պապը Ալիյէ թէշրիֆ խտէրէք մէճլիսը խասսը վիւքէլատա հազըր պուլունմուշ տըր.

—Էրթօղրուլ սիւվարի ալայընա մախսուս օլմագ իւզրէ թարաֆը հազրէթը Պատիշահիտէն Եվրօպայա սըփարիշ պույրուլմուշ օլան Նէվճուսուլ պիր թագըմ ալէթը մուսիգիյէ տիւն Տէրսաատէթ կէօմրիւքիւնէ վիւրուտ իթմիշ վէ օրատան տախի մէզքիւր ալայա թէսլիմ խտիլմիշ օլմաղլա, պու կիւնքի Սէլամլըգ րէսմինտէ ալայը մէզքիւր մուզիգաճըլարընըն զիքր օլունան մուզիգայէ իլէ իճրայի թէրէննիւմաթ խտէճէքլէրի իչիւլիւմիշ տիր.

—Մաթպուաթ իտարէի պէհիյէսի մէմուրլարընտան Արիֆ Եօֆ էֆ. պու քէրրէ զաթը հազրէթը Պատիշահիյէ մախսուս Ռումճա պիր գասիտէ նազմ էյլէմիշ վէ խաքիբայի հազրէթը Թաճտարիյէ թագտիմ իթմէք օլմաղլա, Ռում Պաթրիգի Տիոնիսիոս էֆ. հազրէթլէրի էֆէնտիւի միւշարէյլէհի նէզտինէ ճէլպ իլէ իչպու թէպրիքնամէ թէրճիւմէ խտիլմէսինէ տաիր մէֆահիրէթնամէ տատ իթմիշ տիր.

—Ասլիյէ գօմիսիօնը տիւն տաւհի Պապը Ալիտէ իճթիմա խտուպ պապը, մէմուրինը ատլիյէի պիլճէլլը պապը խմթիյազամէտա պուլունտուղու սօնրա հապսխանէլէրին աճվալ հագգընտա գրըֆա օլունակէլէն թահգիգաթըն նէթիճէսինէ տէ ինթիզար քէօլլիւ, վիլայաթը Շահանէ իչիւն չիմտիլիք մունթազամ վէ միւքէմմէլ 3 պէօյլիւք հապսխանէ իլէ Տէրսաատէթ ճիվարընտա պէօյլիւք պիր քիւրէք մահալլի ինշասընա գարար վէրմիշ տիր.

Քէզալիք գօմիսիօնը մէզքիւրըն՝ հապսխանէլէրին իսլահաթը ումումիյէսինի թահթը թէզքիրիէ ալարագ օլպապտէ պիր նիզամնամէ թանզիմ ու թէրթիպինի վէ իլամաթըն հիւքմիւ թանզիմինէ տէլալէթ իտէճէք թէնսիգաթը թահրիրիյէյի նազարը իհթիմամա ալըպ պիր թագըմ էսասլար գարարլաշտըրմըշ վէ պունըն իչիւն պիր գօմիսիօն թէշքիլի լէվամինինէ աթֆը նազարը թէմամէն թէսպիթ իթտիկի իչիւն իսթինպադ իթմիշ տիր.

Քէզա մէզքիւր գօմիսիօն մուգավէլէթ մունհարիֆլէրի իլէ սարիքլերին սուրէթը թայինի իչիւն Ասլիյէ նէզարէթինին տէրմէյան իթտիկի նիզամ լայիհասընը թաստիգ իլէ տարրէի սաիրէ թամիմ էյլէմիշ տիր.

—Ասլիյէ նէզարէթի՝ մէհաքիմատ մուապլագ օլան մէվատտը ճէզայիյէ նին սէրիան րուիյէթի հագգընտա պիր թալիմաթ գալէմէ ալըպ, սայ ու ղայրէթլէ գուսուր իտէն հաքիմ վէ մէմուրլարըն միւքեաֆաթը մուգարրէր օլտուղունա պիլտիրմիշ տիր.

—Պիտաժէ գօմիսիօնընըն իճրա էյլէտիկի թաճգիգաթ իւզէրինէ չիմտիլիք միւքէմմէլ պիր բաբօրթօ թագտիմ իտէճէքլէրի, վէ ումուրը մալիյէնին թէմինինէ հիւսնիւ ճէրէյանը իչիւն լազըմ կէլէն թաճտիլ կամլի էսպապը՝ մէզքիւր գօմիսիօնճա թէճարրիր խտէճէքլէրի իչիւլիւմիշ տիր.

—Իզմիրտէն եազըլըտըղընա կէօրէ, կէչէն բազար կիւնիւ 21 նէֆէր թիւթիւն գօլճուսը իլէ 5 նէֆէր ժանտարմա՝ Գարամուսալ գուրպինտէ վագը օլտուգ հէմահ թէքիմիւ սէքէնէսի թիւթիւն գաչագճըլարը խտէն Ուլագըլը գարիյէսինէ կիթմիշ թէհարրիյաթը պաշլամըշլար տըր. Քէօյին իքի կէլինլէրի խանէլէրէ կիրիլմէմէսինի գօճըլարա խիթար իթմիշլէր իսէ տէ, պունլար՝ պիթթապ մէզքիւր խիթարը տինլէմէքսիզին քէօյլիւլէր իլէ գօճըլար պէյնինտէ չէթին պիր գավկա գուփուպ թարաֆէյնտէն պիր թագըմ էօլիւ վէ եարալը վուգուա պուլմուշ տըր.

Իզմիր միւթէսարրըֆը՝ Գարամուսալ գայմագամընտան ալտըղը պիր թէլէկրաֆ, վէ Իզմիրտէ Ռէժի ախէնթէսի Մ. Պօնալ թարաֆընտան վուգուա պուլան թալէպ իւզէրինէ պինպաշը Մահմուտ պէյի պիր մըրգտար ժանտարմա իլէ մահալը արպէտայա կէօնտէրմիշ տիր.

—Սէքէզ չուպուղը եիւքլիւ 9 թօնէլաթօլըգ պիր եէլքէնլի սէֆինէսի էվվէլքի կիւն Գումգափու բիշկեահընտա ըրզութիմա եանաշաճաղը սըրատա, տէնիզին տալղալը օլմասընտան գարայա չարփըպ պարչա օլմուշ իսէ տէ, նուֆուսաճա թէլէֆաթ օլմամըշ տըր.

—Էկին գազասընտա Իլիճ գարիյէսիյլէ սաիր գարիյէլէրտէ կէքեայտան պէրիւ պուլունան պիր իլէթ գուհուր խտէրէք, մէզքիւր գարիյէ 100 խանէտէն իպարէթ օլտուղը հալտէ 30-40 քիշինին իլէթը մէզքիւրէտէն վէֆաթ իթտիկի, վէ մահալը մէզքիւրտէ թապիպ վէ մուալէճէ պուլունմամասընտան տօլայը մէզքիւր իլէթին քեսպը շիտտէթ վէ սիրայէթ էյլէտիկի մահալլինտէն եազըլըյօր.

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Ռէօյթէր

Պէրլին 24 նոյ.

Ալէմանիա Պարլամէնթօսը պու կիւն գիւշատ օլունուպ, պու միւնասէպէթլէ թախթը իմբէրաթօրի թարաֆընտան գըրաաթ նութգ օլունմուշ, վէ պու նութգ՝ էվվէլա վէլիահտըն աղըր խասթալըղընտան պահս իլէ, պունըն պիր ֆէլաքէթը ազիմէ վէ պիր աֆէթը բապպանիյէ օլտուղընը պէյան իթտիքտէն սօնրա, մէմլէքէթին աճվալը մալիյէսինէ նագլ իլէ, վարիտաթը ումումիյէտէ պիր խուլասաթը ազիմէ վագը օլտուղընը վէ վէրկի վէ ռուսումըն զամմընա հաճէթ գալմատըղընը իշար էյլէմիշ տիր. Պատէհու նութգը մէզքիւր խտարէի տախիլիյէյէ միւթէալլիգ Պարլամէնթօյա պիր չօգ գանուն լայիհալարը արզ օլունաճաղընը, վէ քէզա օրտունըն գուվվէթինի քիւլլիյէթլէ արթըրմագ իւզրէ րէսիֆ (լանտվէր) վէ մուստահֆըզ (լանտշթուրմ) ասաքիրը իհթիյաթիյէսի հագգընտա եէնի պիր գանուն լայիհասը թագտիմ օլունաճաղընը պէյան էյլէմիշտիր.

Քէզալիք նութգը մէզքիւր՝ պիր իթթիֆագը գաթի հուսուլէ կէլէպիլմէք գատար Աւսթրիա-Մաճառիսթանլա օլան թիճարէթ աճնամէսինին միւտտէթի մուվագգաթէն թէմտիտ օլունտըղընը տախի խապէր վէրմիշ տիր.

Խարիճի բօլիթիգայա կէլինճէ, նութգը մէզքիւր պիւթիւն տէվլէթլէրլէ միւնասէպաթը տօստանէնին մուհաֆազասըյլա, վէ մուհարէպէ թէհլիքէլէրինին էօնիւնի ալմագ վէ պիլիւմումէ հագգանի հուզուրը մուգավէմէթ իթմէյէ միւսաիտ իթթիֆագլարըն ագտը սուրէթինէ սարֆ օլունան մէսայի վէ իգտամաթըն սէմէրէպախշ օլտըղը պէյան իթմիշ, վէ կէլէճէքտէն էմինիյէթլէ պահս իթմիշ տիր. «Պիզիմ էֆքեարըմըզա գօմշու միլլէթլէրին իւզէրինէ հիւճում իթմէք՝ լազըմ հագգ օլմայըպ, պու խուսուս՝ Ալէման թապիաթընա տա պիւսպիւթիւն մուղայիր տիր. Ալէման իմբէրաթօրլըղը իլէ օրտուսը՝ գօմշուլարընըն սուլհ ու սալթանաթընը իխլալ էտէճէք պիր սուրէթտէ թէճավիւզ իթմիշ օլմայըպ, լաքին հէր թարաֆտան գաբուլ ու թասալլութը մէն իտէճէք վէ իւթթիֆագլարընըն մուհաֆազասընա եարտըմ իտէճէք գատար գուվվէթլի իմիշ.

Պէօյլէ պիր վագթտա...

վար տըր. Հէր թէհլիքէյէ նազարը իւթթիֆագընը պարգարարմէք իչիւն Եագընտա տահա զիյատէ գուվվէթլի օլաճաղըզ»:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Պաթրիգ. Աճն. Տ. Ցարութիւն Սրբազան հազրէթլէրինին խօթէֆաարընը մունճիպ օլան մէսաիլը մուալլագայի միւլլիյէնին թէսվիյէսինէ մէմուրէն Շուրայի Տէվլէթ րէիսի Արիֆի բաշա հազրէթլէրինին թահթը րիյասէթինտէ միւթէշէքքիլ գօմիսիօնը մախսուսըն եարընքի ճումա էրթէսի կիւնիւ ագտը իճթիմա իթմէսի մագամը Սատարէթ ուզմատէն էմի պույրուլմուշ օլմաղլա, մունճիպլինճէ գօմիսիօնը մէզքիւր ազաի քիրամը հազարաթընա թէպլիլէլէր եազըլմըշ, վէ Մէարիֆ նազըրը Մունիֆ բաշա իլէ Ասլիյէ վէ Մէզահիպ նէզարէթի միւսթէշարը Վահան էֆէնտի վէ Մէզահիպ միւտիրի Զէվէր պէյ վէ Պէյլէրպէյի էֆէնտի հազրէթլէրինին գօմիսիօնը մէզքիւրէ ազա թայինլէրի պու քէրրէ թէպլիղ պույրուլտուղը իշիտիլմիշ տիր.

Մէարիֆ նէզարէթը ճէլիլէսի պուլունան ազայի Պաթրիգխանէտէն պիլճէլմէ մէքթէպլէրի թիֆթիշ իթմիշ օլմաղլա, տիւնքի կիւն Պաթրիգխանէ թարաֆընտան ճէլպ էտէն մէզքիւր Մէարիֆ նէզարէթինէ իրսալ օլունմըշ տըր.

Իսքիւտարտա Սէլամսըզ մահալլէսինտէ ախիրէն պիր գատըն վէֆաթ խտուպ, պունըն հիչ պիր վարիսը մաարուֆ պուլունմամասընա մէպնի պիրաքթըղը էմվալ Ս. Խաչ քիլիսէսի Թագ. Խորհրդը գայյումլարը թարաֆընտան զապթ էտիլէրէք թէսլիմ օլունաճաղը եէրտէ, սաֆէթը հազրէթլէրինին ճէպրէն ալըմը ալապ թէօքիւ եապըլմագ իթմիշ իսէ տէ, պէօյլէ պիր վէլէտի վէ վարիսը մաարուֆ իւշէրէք սահիպլէրինէ էթտահաֆ նէզարէթը Քէլայիբի մըսնի գաճըրա ըճըտնադ մումվէ մէզքիւր թէմսիլաթընա թաթպիգ էյլէ պաբա Պաթրիգխանէսի իւզրէ թազյիգ իլէ, Պաթրիգխանէ իչիւն խապէրտար օլմատըղը ճիհէթլէ, պու պապտէ Ս. Խաչ Թագ. Խորհրդընտան մալումաթ թալէպ էյլէմիշ տիր.

Պէյօղլունտա վագը Էրմէնի Գաթօլիք Ս. Երրորդութիւն քիլիսէսինտէն վարիտ օլան իլան տըր.

Միւթէվէֆֆա հաճիպիար Անտոն էֆէնտինին իսթիրահաթը ռուհը իչիւն իչպու չէհրը Նոյեմպրին 15ինճի բազար կիւնիւ Պէյօղլու Աճնասը Երրորդութիւն քիլիսէսինտէ սաաթ $4\frac{1}{2}$տա Զաթնուր պաշտօն պատարագ սէօյլէնէճէքինտէն, միւթէվէֆֆանըն թաալլուգաթ վէ տօսթլարընըն զիյնէթը մէզքիւրէտէ հազըր պուլունմալարը պէյան օլունուր.

ՌՈՒՄԷԼԻ ՇԷՄԻՆՏՕՖԷՐԼԷՐԻ ԲԻՑԱՆՔՕՍԸ

Տույունը Ումումիյէի Օսմանիյէ մէճլիսը խտարէսինտէն կէլէն իլան.

Ռումէլի շըմէնտօֆէրլէրի թահվիլաթըն բիյանգօսընըն 107նճի գուրասը՝ ալաֆը. տէգէմպրին 1ինճի կէլէճէք բէնճշէնպիհ կիւնիւ էօյլէտէն Զարպխանէի ամիրէտէ Պանգը Օսմանինին մարիֆէթիյլէ ալէնէն չէքիլտէ օլունաճագ տըր.

Տէրսաատէթ 12/24 նոյ. 1887

ՍՕՆ ԲՕՍԹԱ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Սրպիա իլէ Պուլկարիսթան մուհարէպէսինտէ Պուլկարլարըն Սլիֆնիձա մուզաֆֆէրիյէթինէ միւսատըֆ եէվմը մախսուս միւնասէպէթիյլէ նոյեմպրին 7/19ընճը կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ Սօֆիատա չէհրային իճրա օլունտըղընը կէչէն կիւն մուխթասարէն եազմըշ իտիք։

Սօն բօսթա կազէթալարընտա կէօրիւլէն թաֆսիլաթա կէօրէ, եէվմը մէզքիւր սապահըսը բրէնս Ֆէրտինանտ տը Գօպուրկ՝ պիր պէյաննամէ նէշրիյլէ, Պուլկար օրտուսընըն Սրպիա մուհարէպէսինտէ նաիլ օլտուղը մուզաֆֆէրիյէթլէրտէն տօլայը օրտուի մէզքիւրը թէպրիք իթմիշ տիր։ Բրէնսը միւշարէլէյհ՝ «պիր գարտաշ վէ գօմշու միլլէթ ալէյհինտէ իճրա օլըման չայանը թէէսսիւֆ մուհարէպէտէն» պահս իթտիքտէն սօնրա, «կէօրէճէքսինիզ, պէն տէ միւզթէտիր վէ իյի սէլէֆիմէ պէնզէյէճէյիմ...» տէմիշ տիր։

Սապահ սաաթ 9տա մէքթէպը հարպիյէնին 80 նէֆէր թալէպէսինէ միւլազիմը սանիլիք րւթպէսի թէվճիհի րասիմէսի վուգու պուլմուշ, սաաթ 10տա թէչէքքիւր տուալարը օգունմըշ վէ սաաթ 11տէ Սօֆիատաքի աաքիրը մուհաֆըզանըն րէսմը կէչիտի իճրա օլունմըշ տըր։

Պատէհու եօլէյին «Ալէքսանտր» նամ պիրինճի բիյատէ ալայընըն գըշլասընտա զիյաֆէթ քէշիտէ օլունըպ, ալայը մէզքիւր գօմանտանը Պօնօֆ՝ ֆախրի գօմանտանը բրէնս Ալէքսանտըր տը Պաթէնպէրկի եէվմը մախսուսը մէզքիւր միւնասէպէթիյլէ պա թէլէկրաֆ թէպրիք իթմիշ տիր։

Աքշամ մէզքիւր պիրինճի ալայըն պիլճիւմլէ զապըթանը սէրայտա թաամ իտուպ, բրէնս Ֆէրտինանտ՝ խտաբէի ագտահ իթմիշ, վէ վաթանըն չէրէֆ ու թէմամիյէթի իչիւն մուհարէպէ իթմիշ օլան օրտունըն բալըգ բալըգ խըտմէթլէրինտէն պահս իթտիքտէն սօնրա, «սաֆ բիյատէ պիրինճի ալայըն սըհհէթ ու աֆիյէթինէ պատէ նուշ իտէրիմ, իկիտ սէլէֆիմ բրէնս Ալէքսանտր տը Պաթէնպէրկին սըհհէթ ու աֆիյէթինէ պատէ նուշ իտէրիմ.» տէմիշ տիր։

Բէդա բրէնս Ֆէրտինանտ՝ կէրէք քէնտի վէ կէրէք Պուլկար օրտուսը նամընա բրէնս Ալէքսանտր տը Պաթէնպէրկի պա թէլէկրաֆ թէպրիք իթմիշ, վէ բրէնս Ալէքսանտր տախի տէրհալ ճէվապ վէրէրէք, բրէնս Ֆէրտինանտա վէ Պուլկար օրտուսընա պէյանը թէվէճճիւհ վէ նիւվազիշքեարի իթմիշ, վէ Պուլկարիսթանըն րիֆահ ու սաատէթի ուղուրընտա բրէնս Ֆէրտինանտըն մէսաի ու իգտամաթընա տայմա մուավէնէթ իտէպիլէճէկինի իչար էյլէմիշ տիր։

Էյալաթտա տախի եէվմը մէզքիւրտէ իճրայի չէհրային վէ չատըմանի օլմըշ վէ պիլճիւմլէ աաքէր ալայլարը վէ չէհիրլէր թարաֆընտան բրէնս Ֆէրտինանտ տը Գօպուրկա թէպրիքնամէլէր վիրուտ իթմիշտիր։

* *

Պուլկարիսթան բրէնսի սապըգ բրէնս Ալէքսանտր տը Պաթէնպէրկ իլէ Ինկիլթէրա վէլիահտը բրէնս տը Կալըն քէրիմէսի բրէնսէս Լուիզըն ազտը իզտիվաճլարընտա տախի պիր թէսավվուր մէվճուտ իտուկինի Ինկիլիզ կազէթալարը եազըյօրլար։ Պու թէսավվուր՝ գըրալիչա Վիգթօրիա թարաֆընտան իլթիզամ վէ հըմայէ օլունըպ, լաքին բրէնս տը Կալ իլէ զէվճէսինին րիզա վէ մուվաֆագաթընա նաիլ օլամամըշ տըր։

* *

Սօֆիատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Պուլկար հիւքիւմէթի՝ եէնիտէն պիր թագըմ ատամլար թէվգիֆ իտէճէքմիշ։ Հիւքիւմէթը միւշարէլէյհա՝ Պուլկարիսթանա ավտէթ իտէն Պուլկար միւլթէճիլէրինի վէ Շարգի Րումէլինտէ իսեան թահրիքեաթընտա պուլըման էճնէպի ֆէսատճըլարըը գօրգութմագ իսթէտիկինտէն, գօնսօլաթօլարտա իսիմլէրի մուգայյէտ օլան թէպաայի էճնէպիյէնին էսամի ճէտվէլինի քէնտիյէ թէպլիղ իթմէլէրինի գօնսօլօսլարտան թալէպ իթմիշ իսէ տէ, գօնսօլօսլար՝ Պուլկար հիւքիւմէթինին իչպու թալէպինի րէտտ իթմիշլէր տիր։

* *

Սօֆիատան Սրպիա հուտուտընա գատար օլան տէմիր եօլ՝ կէլէճէք յուլիստէն էվվէլ իշլէմէյէ պաշլայամայաճագ տըր։ Ամէլիյաթը թիւրապիյէ խըթամպէզիր օլուպ, տէմիր չըպուգլար վազ ու թէֆրիշ իտիլմէկէ պաշլամըշ իսէ տէ, մէզքիւր տէմիր չըպուգլար եօգիւզ արապալարը իլէ թաշընմագտա օլտուղընտան, գըշ մէվսիմի իլէ եաղմուրլարըն՝ նագլիյաթը մէզքիւրէյէ մանի օլաճագլարը չիւպհէսիզ տիր։

* *

Սօֆիատա Սրպիա բօլիթիգա մէմուրըը իլէ Պուլկար հիւքիւմէթի միյանընտա պիր միւնազաա վուգու պուլտըղընա տաիր օլան խապէրլէրին նօյ. 20է գատար Պէլկրատտա թէհագգուգ իթմէտիկի՝ պա թէլէկրաֆ Պէլկրատտան իշար օլընտըը կիպի, անը թարիխլէ Սօֆիատան չէքիլէն տիկէր պիր թէլէկրաֆ տախի հատիսէի մէզքիւրէյի պէր վէճհը աթի խապէր վէրիյօր։ Շէօյլէ քի, Սրպիա գօնսօլաթօսը՝ թէպտիլը մէքեան իթմէքտէ օլուպ, իչպու նագլը մէքեան էշյասընտա գավազըն՝ նամիզաճըզը հասէպիյլէ վէ միւսթէսնա օլարագ գօնսօլաթօնըն խարիճինտէ եաթըպ գալմասընա միւսաատէ օլընմըշ իտի։ Պիր բօլիս մէմուրը մէրգում գավազըն պանտգատան պիր գաչ պին ֆրանգ ալըզ իթտիկինի ֆարգ իլէ պունը պիր սըրգաթ զանն իտէրէք վէ եախօտ Սրպիատաքի միւլթէճիլէր ֆրգասընա վէրիլմէք իւզրէ պիր ագչէ օլտըղընա զահիպ օլարագ, գավազըն իգամէթկեահընը թահարրի իթմիշ վէ գավազը թէվգիֆ էյլէմիշ տիր։

Հալ պու քի օ կէճէ Սըրպ գօնսօլօսու սըրքեաթիպի՝ գավազը հապըստան թախլիյէ իթտիրմիշ վէ մէսլաղը մէզպուրըն գօնսօլաթօյա աիտ օլտուղընը պէյան էյլէմիշտիր։

Էրթէսի կիւնիւ տէ հէյէթը վիւքէլա՝ բօլիս մէմուրընըն չաըրըղընտան տօլայը Սրպիա գօնսօլաթօսընա պէյանը իթիզար իթմիշ վէ հատիսէ պէօյլէճէ գափանմըշ տըր։

* *

Թրնօվա սանճաղընտա Կօրնիա—Բահօվիցա նամ մահալտէ կէչէն կիւն պիր հարիգ վուգու պուլըպ, բօսթա վէ թէլէկրաֆխանէ իլէ 30ը միւթէճավուզ խանէ միւհթէրէգ օլմըշ տըր։

ԶԱՐԸՆ
ՊԷՐԼԻՆԷ ՍԷՅԱՀԱԹԸ

Սէյահաթը մէզքիւրէ հագգընտա պուրատան ագտէմ պազը մալումաթ վէրիլմիշ օլուպ, չիմտի տախի Եվրօբա կազէթալարընտան նագլէն սէյահաթը մէզքիւրէյէ միւթէալլիգ պազը թաֆսիլաթ իթաարընա միւսարէաթ իտէրիզ։

Կէչէն ճումաա կիւնիւ Րուսիա Զարը՝ Պէրլինտէ իմբէրաթօր Կիյօմա վէ քէնտուլի տէմիր եօլ սթասիօնընտա գապուլ իտէն բրէնսլէրէ վէզիթա վէրտիքտէն սօնրա, Րուսիա սէֆարէթխանէսինէ ավտէթլէ, բըրէնս Պիզմարքը նէզտինէ գապուլ իթմիշ տիր։ Ալէմանիա պաշ վէքիլի՝ նէ սթասիօնտա վէ նէ սէֆարէթխանէտէ կէօրիւնմէմիշ օլուպ, լաքին Զարըն եավէրը հարպը ժէնէրալ Չէրէվին՝ Զարըն՝ քէնտիսիյլէ միւլագաթ իթմէք իսթէտիկինի բըրէնս Պիզմարգա խապէր վէրմիշ օլմալա, բրէնս Պիզմարգ՝ Րուսիա սէֆարէթխանէսինէ կիթմիշ վէ Զար իլէ իւչ չէյրէք սաաթտան զիյատէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

Պէրլինտէ զանն օլընտըղընա կէօրէ, բրէնս Պիզմարգլա Րուսիա Զարընըն միւլագաթընտա, եալընըզ բօլիթիգա մէսէլէսինտէն պահս օլունուպ, Ալէմանիանըն՝ ախիրէն Րուս թահվիլաթը հագգընտա իթթիխազ իթտիկի թէտապիրը էզ ճումլէ զիքրէտէն պահս սէպգաթ իթմէմիշ տիր։ Զար՝ մուհաֆազաի սուլհ նիյէթը գավիյէսինտէ պուլընտըղընը պէյան իթմիշ օլտըղընտան, Րուսիա իլէ Ալէմանիա միւնասէպաթընտա եագընտա պիր հիւսնիւ հալ հասըլ օլաճաղընա Պէրլինճէ գանաաթ բէյտա օլմուշ տըր։

Տիկէր թարաֆտան եինէ Պէրլինտէ րիվայէթ օլընտըղընա կէօրէ, հէր նէ գատար Զար իլէ բրէնս Պիզմարգ իւչ չէյրէք սաաթ միւլագաթ իթմիշ իսէ տէ, Րուսիա իմբէրաթօրընըն Պէրլինէ վուգու պուլան իչպու սէյահաթընտան բօլիթիգաճա հիչ պիր նէթիճէ հասըլ օլմայաճաղը զանն ու իտտիաա օլունըյօր իմիշ։ Ցահա պիր կիւն էվվէլիսի Ֆիգարօ Ցայմս իլէ տիկէր նիմ րէսմի կազէթալար՝ Րուսիա ալէյհինտէ չէտիտ պէնտլէր նէշր իթմէքտէ օլուպ, անլէրին պիր էմրէ իթաաթ իթտիքլէրի իսէ զաթէն մալիւմ օլտուղընտան, պու հալտէ մէզքիւր կազէթալարըն իթթիխազ իթտիքլէրի իչպու թավր ու հարէքէթին մանիտար օլմատըղը տէրքեար տըր։

Պէրլին էհալիսինին Րուսիա Զարընը սօուգ պիր թարզտա գապուլ իթտիկի՝ բէք զիյատէ նազարը տիգգաթը ճէլպ իթմիշ տիր։ Բրէնս Կիյեօմ իլէ Ալէմանիա իմբէրաթօրընա քէմալը շէվգ ու մէսէրրէթլէ ալգըշլար օլունտուղը հալտէ, Զարըն կիւզէրկեահը իւզէրինտէ էհալի թարաֆընտան իխթիյարը սիւքիւթ օլունմագտա իմիշ։

Նէ սթասիօնտաքի իսթիգպալ վէ գապուլիյէթտէ վէ նէ սէրայտա աքշամ իւսթիւ վէրիլէն զիյաֆէթտէ հիչ պիր խալիսէթ ու մուհապպէթ էսէրի կէօսթէրիլմէյիպ, զանն իտէրսին իքի թարաֆ տա սըգըլմագտա իմիշլէր։

Կէրէք էհալի վէ կէրէք խանէտանը իմբէրաթօրի վէ սաիրէ թարաֆընտան Զարա իպրազը պիւրուտէթ իտիլտիկինի՝ Պէրլինտէն նոյ. 19 թարիխիյլէ Բարիզտէքի Թան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆ խապէր վէրիյօր իսէ տէ, զիյարէթը մէզքիւրէնին էրթէսի վէ տահա էրթէսի կիւնլէրի Պէրլինտէն տօղրուճա չէհրիմիզէ կէլէն թէլէկրաֆլար պունըն աքսինի, եանի Զարըն կէրէք էհալի վէ կէրէք խանէտանը իմբէրաթօրի թարաֆընտան իլթիֆաթ վէ խալիսէթլէ գապուլ օլունտուղունու խապէր վէրմիշ օլտուգլարընտան, պու իքի խապէրին հանկիսը տօղրու օլտուղը՝ իլէրուտէ անլաշըլաճագ իտի։

Հալ պու քի, Պէրլինտէն չէքիլէն տիկէր պիր սօն թէլէկրաֆա կէօրէ, Ալէմանիա տէվլէթի՝ Զարա միւմքին օլան մէրասիմը իհթիրամիյէյի իճրա իթմիշ տիր։

Ալէմանիա իմբէրաթօրը իլէ մայէթի վէ մարէշալ Մօլթքէ՝ Զարա հիւրմէթէն Րուսիա ֆօրմալարընը կիյինմիշլէր տիր։

Իմբէրաթօրըն թօռնը բրէնս Կիյեօմ՝ Զարը իսթիգպալ իչիւն Պէրլին վալիսի վէ Րուսիա սէֆիրի իլէ պէրապէր Վիթէնպէրկ սթասիօնընա գատար կիթմիշ տիր։

Զարըն գաթարը՝ 22 վակօնտան վէ 2 գուվվէթլի լօգօմօթիֆտէն իպարէթ օլտըղը հալտէ էգլէնտէն 2 սաաթ էվվէլ մուվասէլէթ իտուպ, պու սըրատա մուզիգա՝ Րուսիա մարշընը չալմըշ տըր։

Րուսիա իմբէրաթօրիճասը վակօնտան էնտիքտէ, բրէնսէս Կիյեօմ թարաֆընտան իսթիգպալ օլընարագ միւշարէլէյհայը պուս իթմիշ տիր։

Զար տախի իլէրիտէ Ալէմանիա իմբէրաթօրիճասը օլաճագ օլան միւշարէլէյհա բրէնսէս իլէ պիրինճի տէֆա կէօրիւշիւպ թէմպալու իլէ սէլամ վէրմիշ տիր։

Պատէհու Զար իլէ բրէնս Կիյեօմ՝ 4 աթլը աչըգ պիր ֆայթօնա, Րուսիա իմբէրաթօրիճասը իլէ բրէնսէս Կիյեօմ տիկէր պիր ֆայթօնա վէ Զարըն վէլիահտը իլէ բրէնսէս Ալպէրթ վէ ժէնէրալլար տիկէր արապալարա րաքիպ օլտուգլարը, վէ Ալէմանիա աաքէրինին Իմբէրաթօր Ալէքսանտր նամ ալայը՝ կիւզէրկեահլարընտա տուրտուղը հալտէ Րուսիա սէֆարէթխանէսինէ ազիմէթ էյլէմիշլէր տիր։

Իմբէրաթօր Կիյեօմ՝ հավանըն պիւրուտէթի հասէպիյլէ սօգագա չըգմայըպ Զարը սէֆարէթխանէ տէրունինտէ իսթիգպալ իտէրէք իքի հիւքիւմտար պէզդայէթ տօսթանէ կէօրիւշմիւշլէր տիր։

Պիր սաաթ միւսաահապէթտէն սօնրա իմբէրաթօր Կիյեօմ սէրայընա ավտէթ իտուպ 20 տագիգա սօնրա Զար քէնտիսինէ իատէի զիյարէթ իթմիշ տիր։

Զարա իքրամէն սէրայը իմբէրաթօրիտէ վէրիլէն զիյաֆէթտէ 90 գատար պէօյիւք զէվաթ իլէ բրէնս Պիզմարգ տախի հազըր պուլունմըշ, վէ իչպու զիյաֆէթտէ իմբէրաթօր Կիյեօմ՝ Րուսիա իմբէրաթօրը իլէ իմբէրաթօրիճասընըն արալարընտա օթուրմըշ տըր։ Խըթամը զիյաֆէթտէ Ալէմանիա իմբէրաթօրը՝ միւսաֆիրլէրի օլան Րուսիա իմբէրաթօրը իլէ իմբէրաթօրիճասը աշգընա խտաբէի ագտահ թէքլիֆ էյլէմիշ տիր։

Կէճէ սաաթ 9½տա Զար՝ մայէթիյլէ պէրապէր Բէթէրպուրկա միւթէվէճճիհըն Պէրլինտէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

Աքշամ զիյաֆէթինտէն սօնրա հէնուզ Պէրլինտէն հարէքէթ օլընմազտան էվվէլ Րուսիա վէլիահտը բըրէնս Պիզմարգա պիր վիզիթա վէրմիշ տիր։

Զարըն Պէրլինի զիյարէթ իթտիկի կիւն չէհրը մէզքիւրտէ չուրու պուլան պիր հավատիսէ կէօրէ, Րուսյալ մէյտանը իլէ Թիլէօլ ճատտէսինտէ իքի հատիսէ վուգու պուլըպ, մէզքիւր ճատտէտէ իքի չախս՝ Զարըն արապասընա պազը չէյլէր աթմըշ օլտուգլարընտան, էշխասը մէրգումէտէն պիրի թէվգիֆ օլընապիլմիշ տիր։ Պէօյլէ պիր պէչիմսիզ թարիգլէ Րուսիա Զարընըն էլինէ պիր արզուհալ եէթիշտիրէպիլմէք իսթէնմիշ օլտըղը տա իհթիմալտէն պաիտ օլմատըղը մէզվի տիր։

* *

Աւսթրիա—Մաճառիսթան հիւքիւմէթի՝ Պէրլին միւլագաթընտան ասլա ֆիթուր իթմէմիշտիր։ 3 տէվլէթ իթթիֆագընըն աչըգամը բէք գավի վէ միւսէրրահ օլտուղընտան, Աւսթրիա Մաճառիսթան մէնաֆիինէ միւթէալլիգ մէսաիլտէ հիչ պիր այրը բօլիթիգա իթթիխազ օլունամազ։

Պինաէնալէյհ՝ Զարըն բրէնս Պիզմարգլա իւչ չէրեէք միւլագաթ իթտիկինէ Վիէննատա ասլա մէրագ վէ էնտիշէ իտիլմէմիշ տիր։

Վիէննատա զաննէն զանն օլընտըղընա կէօրէ, Պէրլինտէ Զար՝ պիր վագթտան պէրու Րուսիա ալէյհինէ վուգու պուլան վէ քէնտիսինին Պէրլինէ միւվասալէթինտէն պիր կիւն էվվէլ զանն իտէրսին տահա զիյատէ քեսպը իշթիտատ իտէն կազէթա վէ պօրսա մուհարէպէսինէ իսթիդրագ իտուպ խօշնուտսըզլըգ կէօսթէրմիշ օլաճագ տըր։ Միւլագաթը մէզքիւրէտէ Րուսիա Զարընըն պէօյլէ պիր լիսան իսթիմալ իթտիկի՝ Վիէննաճա չիւպհէսիզ կիպի օլուպ, էկէր պու միւլագաթտան պիր սէմէրէ հասըլ օլաճագ իսէ, օ տա մէզքիւր իքի մէյտանը հարպ իւզէրինտէ, եանի կազէթալար իլէ պօրսա մուհարէպէսինէ պիր միւթարէքէ վուգու պուլմասը օլաճագ տըր։

Բօլիթիգա ճիհէթինէ կէլինճէ, հըսսիյաթը սուլհճույանէսի մալիւմ օլան իմբէրաթօր Կիյեօմըն մաատա բրէնս Պիզմարգըն տախի սուլհ ու միւսալէմէթէ տահա զիյատէ մէյլ իտէճէկի մալիւմ տըր, զիրա օրթատա տօգուսանըգ պիր իմբէրաթօր, եօլիւմ գարըւսընտա պիր վէլիահտ պուլընըպ սիլահլարըն տա ուսուլի թէպտիլ օլընտըղը չու սըրատա աճվալի նիհայէթ տէրէճէտէ կէրկինլէթմէմէք լազըմ կէլտիկինի բրէնս Պիզմարգ բէք ալէ հըսս ու ֆարգ իտէր։

Պէրլին միւլագաթընտա Պուլկար մէսէլէսինին տախի թահթը միւպահասայա ալընտըղը չիւպհէսիզ տիր, զիրա Զարըն ագըլ ֆիքրի պունտա օլուպ, Րուսլարըն տա քիպլէնի վէ իզզէթը նէֆսինի (ամուր բրօբր) գապարթան պիր մէսէլէ տիր։ Լաքին բրէնս Պիզմարգըն Զար Իւչիւնճիւ Ալէքսանտրա թէմինաթը սաթհիյէ վէ մանէվիյէտէն պաշգա պիր սէօզ վէրէմէմիշ օլտըղընտա տա Վիէննաճա գանաաթ հասըլ օլմըշ տըր։ Մէսէլէի մէզքիւրէ պու սըրատա գարանլըգ կիպի տիր։ Աւսթրիա՝ Պուլկար մէսէլէսինէ վէ Պուլկարիսթանտաքի Րուս թէէսսիրինէ Մաճառիսթանտան զիյատէ պիր նազարը սուլհ վէ միւսալէմէթլէ պագմագտա տըր։ Պու մէսէլէնին մուխամարաթը չօգճա օլտըղընտան, պիր տուրէթը միւսալէմէթքեարանէտէ հալլ ու թէսվիյէսինէ Վիէննատա բէք զիյատէ արզու օլընմագտա տըր, չիւնքի Պուլկարիսթան իչիւն պիր մուհարէպէի հայաթիյէ իճրասը՝ Աւսթրիանըն խաթըր ու խայալընտէն պիլէ կէչմէզ։ Մամաֆիհ Րուս բօլիթիգասը տա սէլամէթի պըրագըպ, պիր թավրը միւլայիմանէ վէ սուլհճույանէ իխթիյար իթմէլի տիր։

Հալ պու քի Աւսթրիանըն Կալիցիա էյալէթի հուտուտը իւզէրինտէ Րուսիանըն աաքէր պիրիքթիրմէքտէ օլտըղընա տաիր օլան խապէր թէհագգուգ իթմէքտէ օլուպ, Րուսիա՝ Բօտօլիա իլէ Վինիցա արասընտա հու-

---

(74)

ՄԷՃՆՈՒՆԷԼԷՐ ԹԱՊԻՊԻ

ՄՈՒԷԼԼԻՖԻ

ՔՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՕՆ ԱԼԻՔ

Պանքէր.—Էկէր Էտմէյէ խապէր իտէճէք օլուր իսէնիզ մէմնուն օլուրըմ։

Միւտիր չանը վուրուպ, պիր խըզմէթճի չաղըրըը վէ թէնպիհ իթտի։

Պանքէր.—Շունը տա րիճա իտէրիմ քի, միւսաատէնիզլէ սօն սէնէնին հիսապլարընը թէտգիգ իտէյիմ։

Միւտիր.—Աման էֆէնտիմ, պու գատար աճէլէ իտէճէք իշ եօգ...

Պանքէր.—Րիճա իտէրիմ։

Միւտիր՝ իսթէնիլէն հիսապը թանզիմ իթմէք իւզրէ եանընտաքի օտայա կիրտի։

Ֆապրիս տէօրթ սէնէտէն պէրու Էտմէյի կէօրմէմիշ օլտըղընտան, հէմ մէրագ վէ հէմ տէ զարագ իլէ րիճա նազարըյլա պագտըղը, վէ տայըսընըն սէրվէթինին պիր սիւլիւսինի քէնտինտէն չալմագտա օլտըղը էֆքեարընտա պուլընտըղը գըզը պիր ան էվվէլ կէօրմէկէ պէքլէմէքտէ իտի։

Գըզ՝ ՄԱՏԱՄԸՆ քէնտիսինի նէ՞ սէպէպէ մէպնի չաղըրտըղընը պիլմէտիկինտէն, գօրգուլա գարըշըգ պիր թէլաշ իլէ աճապա Ժօրժ իլէ Վէնսէնգ օրմանընտաքի կիզլի միւլագաթը մէյտանա՞ մը չըգտը տէյու տիւշիւնմէկէ պաշլայըպ, կէօյա քի պէօյիւք պիր կիւնահ իշլէմիշ կիպի թէլաշընտան եիւզիւ գըպ գըրմըզը քէսիլտի։ Իյի տիթրէյէրէք միւտիրին պուլընտըղը օտանըն գարուսընը աչտը, իչէրի կիրէճէյի սըրատա միւտիրին սէրթ չէհրէսի եէրինէ այագտա տուրմուշ օլան բէտէրինին կէօրտիւ։ Գօրգուսը օ անտէ մահվ օլուպ պիր սէտաի մէսէրրէթ սալը վէրտի, վէ հէման բէտէրինէ տօղրու սէկիրթտի։

—Ա՛հ, պապաճըղըմ... սէվկիլիւ պապաճըղըմ, նէ՛ գատար մէմնուն... նէ՛ գատար պախթիյարըմ, նէ՛ գատար սէվէրիմ սէնի... էօբ պէնի... էօբ... տահա, տահա...—տէյէրէք, չըբըր չըբըր բէտէրինի էօբտիւ։ Բէտէրի տախի մուգապէլէթէն գըզընը էօբէրէք.

—Ա՛հ, նազլը գըզըմ, թաթլը գըզճըղազըմ, նէ՛ գատար պէօյիւմիշսին, նէ՛ գատար կիւզէլլէնմիշսին.—տէյու սէօյլէնմէքտէ իտի։

Էտմէ պիրտէն պիրէ պապասընըն գուճաղընտան սըըլըպ, թէլաշ իլէ էթրաֆընա աթֆը նազար իթտիքտէն սօնրա.

—Նիչի՞ն եալընըզ կէլտին... վալիտէմ իսթէրիմ... վալիտէմ նէրէ՞տէ...—տէյու սիւվալ իթտի։

Գըզըն վալիտէսինի արատըղընը կէօրիւպ տէ կէօզլէրինտէն թուղեան իտէճէք օլան եաշլարը զապթ իլէ սէլ կիպի ագըթմամագ իչիւն մէթանէթը պէչէրիյէսինի մաֆէվգինտէ պիր գուվվէթէ մալիք օլմագ իգթիզա իտէր իտի։

Էտմէ՝ տօգթօր Վէրնիէնին սէօզլէրինի խաթըրընա կէթիրիպ.

—Նիչի՞ն ճէվապ վէրմէյօրսըն, վալիտէմ խասթա օլմալը.—տէտիքտէ։

Պանքէր.—Պէօյլէ էվհամա զահիպ օլմա, ֆիլհագիգա վալիտէն պիրազ րահաթսըզ իտի, լաքին չիմտի էյի տիր... անճագ պիրազ տահա զայըֆ օլտըղընտան պէնիմ իլէ պէրապէր կէլէմէտի, պիր գաչ կիւն տահա Մըլէօնտէ գալմասը իգթիզա իթտի... Պէն իսէ սէնի պիր ան էվվէլ կէօրմէք արզու իթտիկիմտէն, եալընըզճա կէլտիմ։

Էտմէ.—Տիմէք քի կիտէճէ՞ք միյիզ, վալիտէմէ գավուշաճա՞գ մըյըմ։

Պանքէր.—Վագթ կէճ օլտըղընտան պու աքշամ կիթմէք գաապիլ տէյիլ։

Էտմէ.—Եարըն օլսուն։

Պանքէր թէրէտտիւտտէ գալտը. Ֆապրիս եարտըմա եէթիշիպ.

—Շիւպհէսիզ, եարըն կիտէրիզ.—տէտի։

Էտմէ օ անտէ տէկին էհէմմիյէթ վէրմիշ վէ թանըըմամըշ օլտըղը պիր քիմսէնին սէսինի ալըրգատա տէօնտիւ։

Պանքէրին էէկէնի պաշընը էյիպ սէլամ վէրտի։ Էտմէ՝ Ֆապրիսին սէլամընը ալըր, վէ քի՞մ օլտըղընը սիւվալ թարզընտա բէտէրինին եիւզիւնէ պագտըգտա, Պանքէր.—Տէօրթ սէնէ զարֆընտա Ֆապրիս պու գատար տէյիշմի՞շ մի տիր քի թանըյամայօրսըն.—տէտի։

Էտմէ զըղարըղ.—Աֆվ իտէրսին, հալազատէմ, տէօրթ սէնէ մուգատտէմա տէթա չօճուգ իտիմ, տէօրթ սէնէ տէ ազ չէյ տէյիլ տիր. սըֆաթըն խաթըրըմտան չըգմըշ իտի, չիմտի թանըյօրըմ.

Ֆապրիս.—Գապահաթ պէնտէ տիր, արա սըրա կէլմիշ կէօրիւնմիւշ օլսա իտիմ, պէնի պէօյլէ պիւսպիւթիւն ունութմազ իտին.

Էտմէ.—Էլհասըլ վալիտէմին էյի օլտըղընա վէ եարըն պանա կէօսթէրէճէյինիզէ եէմին իտէ՞ր միսինիզ.

Ֆապրիս.—Էվէթ.

Էտմէ.—Բէք ալէա, ինանըրըմ.

Վալիտէսինին քէյֆսիզլիյի թէհլիքէլի պիր խասթալըգ օլմատըղընը տօգթօր Ժօրժ Վէրնիէ տախի սէօյլէմիշ օլտըղընտան, Էտմէ գօլայճա գանի օլտու.

Էտմէ.—Է՛յ, պու կի՞ւն մի պէնի մէքթէպտէն ալըպ կէօթիւրէճէքսին.

Պանքէր.—Էվէթ, գըզըմ, կիթ սանտըղընը հազըրլա քի պու աքշամտան Կըրան տ'Օթէլէ կէօնտէրսինլէր, վէ արգատաշլարընա տա վէտաա էթ... Հայտէ, պէքլէյօրըզ.

Էտմէ թէաճճիւպլէ.—Սանտըղըմը՞ մը հազըրլամագ, րէֆիգալարըմա վէտաա՞ մը իթմէք.

Պանքէր.—Շիւպհէսիզ.

Էտմէ.—Պիւսպիւթիւն մէքթէպտէն չըգարըյօ՞ր մըսըն պէնի.

Պանքէր.—Էվէթ, գըզճըղազըմ.

Էտմէ.—Արթըգ սէնտէն այրըլմայաճա՞գ մըյըմ.

Պանքէր.—Ինշալլահ.

Էտմէ.—Ա՛հ, նէ՛ պէօյիւք սաատէթ, տայիմա վալիտէմին վէ սէնին եանընտա պուլունաճաղըմ. սէվինճիմտէն տիվանէ օլաճաղըմ... Շիմտի կէլիրիմ, էլպիսէմի տէյիշտիրէճէյիմ... պիր չէյրէքլիք վարմազ պուրատայըմ.—տէյիպ, վէ բէտէրինի միւքէրրէրէն էօբիւպ տիշարը չըգտը.

Մէքթէպ չօճուգլարը աքշամ թաամընը իթմիշ վէ պաղչէյէ չըգմըշ օլտուգլարընտան, Էտմէ տօղրու Մարթանըն եանընա կիթտի.

Մարթա.—Պու նէ՞ սէվինճ, նէ՞ օլտու, Էտմէ.

Էտմէ.—Բէտէրիմ պէնի ալմագ կէօթիւրմէկէ կէլմիշ.

Մարթա.—Պու կի՞ւն մի.

Էտմէ.—Շիմտի.

Մարթա.—Պիր տահա կէլմէյէճէ՞գ միսին.

Էտմէ.—Կէլմէյէճէյիմ.

(Տէվ-վ)

տուտա քիւլլիէթլի օվա թօբլարը վէ մուհիմմաթ նագլ իթմէքտէ օլտուղը կիպի, Քիէվ տէմիր եօլ խաթթը ուզերինտէ թիւճճար մալլարընըն նագլիյաթը տախի թաթիլ օլընմըշ տըր․

ԱԼԷՄԱՆԻԱ ՎԷԼԻԻԱՀՏԸՆԸՆ ԽԱՍԹԱԼԸՂԸ

Պէրլինտէ նէշր օլընան րէսմի կազէթատա մէզքիւր խասթալըգ հագգընտա աթիտէքի ֆգրա կէօրիւլմիշ տիր․

«Վէլիիահտըն խասթալըղընա տաիր ախիրէն նէշր օլընան հիւզնէնկիզ խապէրլէր ուզէրինէ ումում Ալէմանիատա վէ հաթթա մէմալիքը էճնէպիյէտէ պիլէ ասարը թէվէճճիւհ վէ րիգգաթ ըղհար վէ իպրազ օլընմըշ տըր․

«Վէլիիահտըն հալը վէխամէթիշթիմալի վէ իմբէրաթօր իլէ պիլճիւմլէ խանէտանը գրալինին տիւշար օլտուղը էլէմ ու քետէր՝ հէր թարաֆտա րիգգաթը վէ թէէսսիւֆի մուճիպ օլմուշ տըր․

«Պու հըսսիյաթ՝ եալընըզ Ալէմանիանըն հէր գըթաատընտան տէյիլ, հաթթա մէմալիքը էճնէպիյէտէն վէ պախուսուս Աւստրիա, Ռուսիա, Ֆրանսա, Պէլճիգա, Հօլանտա, Ինկիլթէրա, Իթալիա վէ Սբանիատան պիլէ պու կիւնլէրտէ իմբէրաթօրա վիւրուտ իտէն մուխաբէրաթ թէլկրաֆնամէլէրտէ պէյան ու ըղհար օլընմըշ տըր․

«Իշպու թէլկրաֆնամէլէրտէ իմբէրաթօրա վէլիիահտըն իչիւն մուխլիսանէ մուալիճէլէր վէ մուխլիսանէ ուսուլը թէտավիլէր թավսիյէ վէ թաճրիպ խուլունտէ, վէ վէլիիահտըն խասթալըղընա ուղրամըշ օլան քիմէսէլէրին թարիֆաթը ու պէյանաթը տէրմիան օլընմագտա, վէ վէլիիահտըն պունտան պէօյլէ չու եապու եօլտա թէտավի խուլմէսի խուսուսընտա րէյլէր վէրիլմէքտէ տիր․

«Իմբէրաթօր՝ մախտումը հագգընտա իպրազ օլընան պունճա ասարը թէվէճճիւհքեարանէտէն տօլայը բէք զիյատէ մուսթէէսիր օլմուշ, վէ պու հալին՝ հըսսիյաթը մէզքիւրէյի ըղհար իտէն պիլճիւմլէ զէվաթա իշար օլընմասընը էմր իթմիշ տիր․»

* *

Սան Րէմօտա րիվայէթ օլընտուղընա կէօրէ, Պօրթիկէրա նամ մահալտէ Ալէմանիա վէլիիահտընըն զէվճէսի բրէնսէս Վիգթօրիայէ թէսատիւֆ իթտիկինի կէչէն կիւն եապտուղըմըզ Պրազիլիա իմբէրաթօրը՝ գըրթլագ չիբիբէնչէսի իչիւն մուշարէլէյհա բրէնսէսէ պիր իլաճ թարիֆ իթմիշ օլուպ, մէզքիւր իլաճ՝ Պրազիլիատա պէօյլէ մուվաֆֆագիյէթլէ իսթիմալ օլընըր իմիշ․

* *

Հէքիմլէրին նոյ․ 19 թարիխլի րապօրթօսընա կէօրէ, գըրթլագտաքի չիբիբէնչէնին ղայր օլմասընտան վէ եարանըն տա գըսմէն պօշանմասընտան սօնրա վէլիիահտ՝ մուքէմմէլ սուրէթտէ րահաթճա նէֆէս ալըպ վէրմէյէ պաշլամըշ տըր․ Պունտան մաատա բրէնսը մուշարէլէյհ՝ պիր շէյ եութմըղընտա ասլա աղըր տույմայըպ, իշթահը վէ ույգուսը տա էյիլէշմիշ տիր․ Քէզալիք վէլիիահտըն հալ ու կէօսթէրիշի տէ բէք ալէա կէօրիւնիւյօր․

* *

Սբանեօլ կազէթալարը պիր հատիսէ նագլ իթմէքտէ օլուպ, պու հատիսէ՝ Օն Իքինճի գրալ Ալֆօնսըն զէմանը հիւքիւմէթինտէ Ալէմանիա վէլիիահտընըն Սբանիայա սէյահաթը էսնասընտա վուգու պուլմուշ, վէ հատիսէյի մէզքիւրէնին՝ բրէնսին շիմտիքի խասթալըղընա ճիհէթը թէալլուգի վար իմիշ․ Շէօյլէ քի, Ալէմանիա վէլիիահտընա իքրամէն Մատրիտ սէրայընտա վէրիլէն պիր պալօտա բրէնսը մուշարէլէյհ՝ օ զէման հէնուզ գըզ օլան վէ Մատրիտ ամիրալ վէ քիւպէրասը միյանընտա էն կիւզէլ գարըլարտան պիրի պուլունան Մարքիզ տը Հաքէրվա իլէ ուզուն ուզատըյէ մուքալէմէ իթմէքտէ օլուպ, մուքալէմէնին խիթամընտա մումաիլէյհա տիլպէր գըզ քէնտիսիյէ պիր վալս տէօնմէքլիկինի վէլիիահտ բրէնսէ րէճա իթմիշ իսէ տէ, բրէնս շէօյլէ պիր ճէվապը րէտտ վէրմիշ տիր․ «Պէն թօբուն սաչ[illegible]պիլիմ, պանա օյնամագ եագըշմազ․ պունտան մաատա տավէթը նազիքեանէնիզի գապուլ իթմէքլիկիմէ մանի օլան տիկէր պիր սէպէպ տահա վար տըր․ Պէն պիր [illegible] կիպի նարինիմ, վէ պիր ազ չալգանտըղըմտա անիտէ պօղազըմտա պիր աղըրլըգ տույարըմ․ Էվվէթ, մուէթթէքէմ րէտտըմ գատար եուզսէզ պիր սէպէպ սաքլըքլըմէ գօմանտա ասլա վէրէմէյէճէյիմ․ Վէ իշթէ պու սէպէպլիկին պէլկիսի օլաբագ, սիզինլէ օյնատըղըմտա նէ՛ գատար կիւզէլ օլտուղընըզը սիզէ իշիթտիրմէյէ պիլէ մուգթէտիր օլամայաճաղըմ․․․․»

Տիկէր թարաֆտան Պէրլինտէքի Թ[illegible] կազէթասը տախի վէլիիահտ բրէնսին 1872տէ աղըր խասթա եաթտըղընը վէ պու խասթալըղըն կիպի թուլթուլտըղընը զիքր ու պէյան իթմէքտէ տիր․ Մուշարէլէյհ՝ օ զէման Գարլսրուհէտէ հէմշիրէսի Պատ կըրանտուքէսի թարաֆընտան պագըլմըշ տըր, զիրա Պէրլինէ նագլի ղայրը մումքին օլամամըշ տըր․ Մէզքիւր խասթալըղըն նէ օլտուղը պիլինէմէյիպ, 1870—71 մուհարէպէսի եօրղունլըգլարընա աթֆ օլընմըշ իսէ տէ, բրէնսին սէսի հէման հիչ չըգմազ տէրէճէտէ գըսըլմըշ օլտուղը՝ մուախխիրէն անլաշըլմըշ, վէ 1874տէ սէսի աչըլմըշ տըր․

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑԷ

Պէլկրատտան Վիէննայըն Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ կազէթասընա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Սըրպիա մէարիֆ նազըրը՝ Պէլկրատ մէքթէպը րիւշտիյէսինին բրօկրամընտան Ալէման լիսանընըն մէճպուրի թահսիլի ֆէսխ ու լէղվին օլընմասընը, վէ եէրինէ Ռուս լիսանընըն մէճպուրի թահսիլ իթտիրիլմէսինի էմր իթմիշ տիր․

Վիէննատա Բաբա էլչիսի Մօնսէնէօր Կալիմպէրթի կէչէն ճումաա կիւնիւ Մաճառ սընըֆը աղնիյա վէ քիւպէրասընա մէնսուպ գատընլարտան միւրէքքէպ պիր հէյէթը մէպուսէ գապուլ իտուպ, պունլար՝ Օն Իւչիւնճիւ Լէօն Բոբա հազրէթլէրինին Ցոբէլեանը մինասէպէթիլէ Մաճառլը մուէթէպէր գատընլարըն մուշարէլէյհ Բաբայա հէտիյէլէրի օլմագ ուզրէ Մօնսէնէօր Կալիմպէրթիյէ 60,000 ալթուն ֆիօրինի հավի միւզէյյէն պիր չէքմէճէ թէսլիմ իթմիշլէր տիր․

Ռուսիա խանէտանը իմբէրաթօրիսինէ մէնսուպ բրէնսլէրտէն կրանտիւգ Գօնսթանթէն պու քէրրէ թէպտիլ գըյաֆէթլէ Սբանիատա սէյահաթ իթմէքտէ օլուպ, կէչէն կիւն Մատրիտէ մուվասէլէթ իթմիշ տիր․ Մուշարէլէյհին բինմիշ օլտուղը թրէնտէ իքի Նիհիլիսթ պուլընըպ, պունլար՝ անը կէօզէթմէքտէ պուլընմըշլար իսէ տէ, րիվայէթէ կէօրէ, Սբանիա զապըթասը՝ իշի չաբուգ ֆարգ իտուպ, մէրգումլար Նիհիլիսթլէրի Սարակօսատա թէվգիֆ իթմիշ տիր․

Թէհրանտան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Իրան Շահը՝ Եվրօբայա սէյահաթընը 1889 սէնէսինէ թէէխիր իթմէյէ գարար վէրմիշ տիր․

ՖՐԱՆՍԱՅԱ ՆԻՇԱՆ ԻՐԹԻՔԵԱԲԱԹԸ ՄՈՒՀԱՔԷՄԷՍԻ

(Տէմբէյ Նիւվէլլիսթէն տէրճիւմէ)

Միւտտէիի ումումի վէքիլի․ — Ժէնէրալ Գաֆարէլ՝ նէ՞ կիպի տէլայիլէ մուսթէնիտէն Մատամ Լիմուզէնին հիւքիւմէթին պէօյիւք մէմուրլարը իլէ հուզուր վէ մունասէպաթը օլտուղընա էմնիյէթ ու իթիմատ էյլէտի․

Գաֆարէլ․ — Մատամ Լիմուզէն՝ հարպիյէ նազըրը էսպագ Ժէնէրալ Թիպօտէնին ֆօթօկրաֆ րէսմի իլէ հարպիյէ նազըրը սապըգ Ժէնէրալ Պուլանժէնին քէնտիսինէ խիթապէն պիր գաչ իլթիֆաթնամէ էլֆազը հավի պիր գարթ տը վիզիթինի կէօսթէրմիշ իտի․

Պատէնգու շահիտ Մ․ Պրավէ իսթինթագ օլընմըշ տըր․

Շահիտ Մ․ Պրավէ․—Նիշան ալմագ արզուսընտա օլտուղըմը ինքեար իտէմէմ․ Հալպուքի բարա իլէ վէ պու կիպի էնթրիգալար իլէ նիշան ալմագլըղը հիչ պիր զէման վէ հիչ պիր վէճհլէ գապուլ իտէմէզ իտիմ․ Պու իշտէ վէսաթէթ իտէն Մ․ Բայլօնըն արանըլըպ տէ պուլունամատըղընա թէէսսիւֆ իտէրիմ․ պէն տէ խայլի արատըմ իսէ տէ, պուլամատըմ․

Բէիւ․— Մ․ Լօրէնձին իֆատաթընտան անլաշըլտըղընա կէօրէ, Մ․ Պրավէյէ նիշան ալտըրմագ իչիւն Մ․ Բայլօտան 20,000 ֆրանգ իսթէնիլմիշ, վէ պու մէպլաղտան 10,000ի բէշին, վէ գուսուրը՝ նիշանըն իթասը րէսմի կազէթատա իլան օլընտըգտան սօնրա վէրիլմէսի թէքլիֆ օլընմըշ էօյլէ տէյի՞լ մի․

Լօրէնձ․— Էվվէթ, էֆէնտիմ․

Մատամ Լիմուզէն․— Պունլար սահիհ իսէ տէ, պիր նօգթա ունուտուլույօր․ 10,000 ֆր․ վէրիլտիքտէ քէնտիսինէ Ժէնէրալ Գաֆարէլին իմզասը իլէ մումզի 10,000 ֆր․լըգ պօնօ վէրիլմէսի տախի մուգավէլէյէ մէրպուտ իտի․

Գաֆարէլ․—Մ․ Բայլօյը պիր տէֆա Մատամ Լիմուզէնին խանէսինտէ կէօրտիւմ, օ կիւն բարատան պահս օլունմատը․ Մ․ Պրավէնին նիշան ալմագա իսթիհգագըընը մուպէյյին էվրագըն իրաէ իտիլմէսի լըզումընը պէյան իթտիմ․ Իքի կիւն սօնրա հարպիյէ նէզարէթինէ կիթմէքլիղիմ Մատամ Լիմուզէնին խանէսինտէն կէչտիմ, պիր չէյրէք գատար պէքլէտիմ, Մ․ Բայլօ կէլմէտի, պունըն իւզէրինէ իչիմէ կիթտիմ․ Պատէնգու Մատամ Լիմուզէնի կէօրտիւկիմտէ, Մ․ Պրավէնին վազ կէչտիկինի սէօյլէտի․ օ սըրատա 20,000 ֆր․ իթասը թէքլիֆ օլունմըշ օլտուղընը տա իշիթտիմ, անտէն էվվէլ հիչ պիր սըրատա բարատան պահս օլունմատը․ Թէէմին իտէրիմքի, բարա իչիւն հիչ պիրիսինին նիշան ալմասընա մուավէնէթ իտէճէք գատար ալչագ տէյիլիմ․

Ժէնէրալ Գաֆարէլ՝ պու սէօզլէրի քէմալը թէէսսիւր իլէ սէօյլէյիպ, քէնտիսինի զապթ իտէմէմիշ, վէ հէօնքիւր հէօնքիւր աղլամաղա պաշլայըպ, իֆատէսինի պիթիրէմէմիշ, վէ եէրինէ օթուրմաղա մէճպուր օլմուշ տըր․

Մարսիլեալը Մ․ Միշէլին իսթիխտամ իթտիկի ավքէր գարավանալարը իչինէ վէսաթէթ իթմիշ օլան Մ․ Տիֆօրըն իֆատէսինտէն՝ Ժէնէրալ Գաֆարէլ իսմի վէրմէտիկի հալտէ Մատամ Լիմուզէնին «սիզ օնըն տէտիկինէ պագմայըն իշ պիթէճէքտիր» տէյու եուրէք վէրմիշ օլտուղը անլաշըլմըշ տըր․

(Տէվամը)

ՄԷՔԹՈՒՊ

ԳԱՑՍԷՐԻՑԷ

Մեծապատիւ

Տէր և Խմբագիր [illegible] օրագրոյն․

Պատուական լրագրոյդ 701 թուոյն մէջ, քաղաքէս ուղղեալ Վաղարշակ ստորագրութեամբ մի նամակ ընթերցայ․

Ամեն անաչառ ընթերցող դիւրութեամբ կը տեսնէ թէ, նոյն նամակը գրող և ստորագրող էֆէնտիք երկու նպատակ միայն ունեցած են, մին կարելի եղածին չափ գովել Խ. Պ. էֆէնտին, երկրորդ նախատել զիս այնչափ որչափ ազնուութիւն ունին ի սրտի իւրեանց․

Մինչ կարելի՞ է, քարէն կաթ կթել․

Ձեմ զիջանիր այդպիսի բարբանջանաց երկար պատասխանել և զոհել կենացս երջանկագոյն ժամերը․ միայն երկտողիւս լուր կըտամ Պ. Վաղարշակին թէ այս անգամ կը ներեմ իրեն և միանգամայն կը խրատեմ զինքն զի թողլուութիւնս ի չարին գործածելով Եզովբոսի ժայռին նըման ծանր պատժոյ չ'ենթարկի․

Ազնուասիրտ Վաղարշակ էֆէնտին՝ ոգէտ կը կոչէ զիս, ե՞րբ եմ ըսեր իրեն թէ Ես [illegible] եմ, էցէւ թէ ես կարենայի ըսել «բլբուլ մանուկ մի եմ, որ մանր քարերով կը խաղայ տեղեղերաց անսահման Ովկիանոսին եզերքը․»

Գիտուն չեմ, բայց վերջին աստիճան կը սիրեմ գիտութիւնը, շատ աւելի արդիւնաւոր գործերը մեկզի ընելով, գիտութեան զինուոր գրըուած եմ․ ցորչափ արիւնս եռայ երակացս մէջ պիտի ջանամ ազգիս յառաջդիմութեանը՝ առ ոչ ինչ գրելով ամեն տեսակ նախատինք․

Դասատու մ'եմ և այդ պաշտօնն պատիւ կը համարիմ ինձ․ որչափ ալ բանգէտ չ'լինիմ կը ճգնիմ ուսանիլ և մանաւանդ ուսուցանել․ Թող թէ [illegible] չ'լինիմ, թող թէ, Ալիշանի հետ չը թղթակցիմ, թող թէ Նար-Պէյը [illegible], ես միայն կը ջանամ ազգիս և հայրենեաց օգտակար զաւակներ պատրաստել․

Քանի որ դասատու եմ, աւելի կը սիրեմ ընթեռնուլ Բէսթօլօծին և ըզբաղիլ Տգ․ Սաֆրէով․

Այսու հանդերձ կը խրատեմ այդ վեհոգի արարածն զի Լաֆօնթէնի Կրիլոյին նման հպարտացեալ «Թագուհի, յերաւէ, Թագուհի եմ» ը գոչէ, ու բերնին մէջ բռնած փայտըն թող տալով, յերկնից ի վայր չ'անկանի․

Տօրպայի ջայլամն ալ կը թռչիմ կըսէր, մինչ նոյն տեղը կը մնար․

Ուստի, ըստ Տաճկերէն առածի, «Կէչմէզ աղչէ իլէ քէօթիւ սէօզ սահիպինին» ազնուաբարոյ նամակագրոյն ինձ համար գործածած ածականներն ամենայն զգուշութեամբ իւրեան վերադարձնելով․

Մնամ

Դ. Կ. [illegible]

1887 Նոյմ․ 27
Կեսարիա

ՌԷԺԻ

ԹԱՀՐԻՐԱԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷ

Թութիւն էօշրիւնիւն սուրէթը թահսիլի իլէ թէֆէրրուաթը հագգընտա կէչէն սէնէ Ցույունը Ումումիյէ իտարէսի մէճլիսինտէն թանզիմ օլունուպ Շուրայի Տէվլէթ թանզիմաթ տաիրէսինտէ մութալաա օլընան նիզամ լայիհասընըն մէվգըի իճրայէ վազը՝ Րէժի շարթնամէսի ահքեամընա չիֆթճիլէրտէն Րէժիյէ վէ Րէժինին չիֆթճիլէրէ գարշը օլան հուգուգ վէ վէզաիֆինէ վէ ահքեամը ճէզաիյէյէ տաիր լազըմ կէլէն նիզամնամէնին հուսուլինէ մէրպութ օլմագլա պէրաբէր, չիւնքի լայիհայի մէզքիւրէ հիւքմիւնճէ աչարըն թահսիլի՝ չիֆթճիլէրին եէթիշտիրէճէքլէրի թութիւնլէրին վագթը իլէ անպարլարա վազ իտիլմէսինէ մութէվագգըֆ օլտըղընտան, էվվէլ էմրտէ Րէժի իտարէսինէ ինթիյաճաթը գաֆի անպարլար ինշա իթմէսի լազըմ կէլէճէյի, վէ թէֆէրրուաթը՝ 4 զիլհիճճէ սէնէ 302 (1886 օգուստոս 22) թարիխինտէ Շուրայի Տէվլէթ թանզիմաթ տաիրէսի գարարը իլէ պալիրատէի ալիյէի Սատարէթփէնահի սուրէթը թաամիմտէ իշար օլընմըշ իտի․

Մուախխէրէն Րէժի իլէ չիֆթճիլէր պէյնինտէ օլան հուգուգ վէ վէզաիֆը մութէգապիլէյէ տաիր նիզամնամէի մախսուս եաբըլարագ մէվգըի իճրայէ գօնուլմուշ, վէ արատան խայլը զէման միւրուր իթտիկի ճիհէթլէ զիքր օլընան անպարլարըն գարարը վէճհիլէ եաբըլմըշ օլմասը մէլհուզ պուլընմըշ օլմասընա նազարէն, իլէրիտէ թէէխիրին մունտէֆի օլտուղը մուլահազասը իլէ թահսիլը էօշր հագգընտաքի մէզքիւր լայիհանըն թէտգիգը մունտէրիճաթընա շուրու օլունարագ, պունըն՝ գայտ ու թահրիր օլընտուղը հալտէ հէր նասըլ իսէ տէրանպար իտիլմէյէն թութիւնլէր էօշրիւնիւ տախի Րէժի իտարէսինտէն թալէպ օլունաճաղընա տաիր օլան 10ընճը մատտէսի հիւքմիւնէ Րէժի իտարէսի թարաֆընտան մուվաֆագաթ օլունմամագտա իտուկի անլաշըլմագլա, էվվէլ էմրտէ պու պապտա իսթիզահ իչիւն քէյֆիյէթ Մալիյէ նէզարէթինէ լէտէլ հավալէ կէլէն ճէվապտա, Ցույունը Ումումիյէ վէ Րէժի իտարէսի գօմիսէր վէ մուտիրլէրի մէճլիսը Մալիյէյէ ճէլպ օլունարագ իճրա գըլընան թէտգիգը վէ մուզաքէրէ նէթիճէսինտէ, թութիւն մահսուլընըն թախմինէն վէ սէյլիէ տէֆթէր իտիլտիքտէն սօնրա մուտտէթը մուայյէնէ իչինտէ Րէժի անպարլարընա թէսլիմ օլունան միգտար էօշրիւնիւն ախզը թապիի պուլունտուղը կիպի, պիր սէնէ մահսուլաթընտան էրթէսի սէնէ օգոստոսընա գատար անպարլարա թէսլիմ իտիլմէյէն թութիւնլէր՝ ֆազլա վէ գաչագ իթթիպար իտիլիպ զապթ ու մուսատէրէ օլունաճաղը, վէ եօգլամատա վէ եախօտ իւքինճի թահրիրտէ նօգսան կէօրիւնիւպ տէ գաչագ նազարը իլէ պագըլաճագ թութիւնլէր իչիւն ճէզաի նագտի ալընաճաղը՝ չիֆթճիլէր իլէ Րէժի իտարէսինին հուգուգ վէ վէզաիֆը մութէգապիլէսինէ տաիր օլան սալիֆ ուզ զիքր նիզամ ահքեամընտան օլտուղընտան, վէ Րէժի իտարէսի գայտ ու թէսճիլ օլընան թութիւնլէրտէն անպարա վազ ու իտխալ իտիլմէյէնլէրի մուսատէրէ սուրէթիյլէ ախզէն զապթ իտէճէյի կիպի, մէվճուտ օլմայանլարը իչիւն տէ ճէզաի նագտի ալաճաղընտան, մէվճուտ օլուպ տա ճանիպը իտարէտէն զապթ ու մուսատէրէ օլունաճագ թութիւնլէր իչիւն էքի գաթ էօշրիւնիւ վէ սարֆ օլունաճագ թութիւնլէր իչիւն ճէզաի նագտիտէն 100տէ 10ընըն Ցույունը Ումումիյէ իտարէսինէ իթասը սուրէթի՝ թարաֆէյնին մուվաֆագաթը իլէ գարարլաշտըրըլարագ գալէմէ ալընան ֆըգրայի նիզամիյէ մուսէվվէտէսինին իրսալ գըլընտըղը կէօսթէրիլմիշ օլտուղընտան, լայիհանըն ճիհաթը սաիրէսինին թէտգիգինէ իպթիտար օլունաճաղը սըրատա, պալատէ պէյան օլունան թէֆէրրուաթը ումումիյէյի հավի օլան թահրիրաթտա թաֆսիլ ու իզահ օլընտուղը վէճհ իլէ, Րէժի իտարէսինին շարթնամէսինին 16ընճը մատտէսինին ֆըգրայի էվվէլիյէսի մուճիպինճէ, կէրէք միւնֆէրիտէն վէ կէրէք մութթէհիտէն 100,000 օգգա թութիւն հասըլ էտէպիլէն քէօյլէրտէ լա ագալ պիր անպար ինշասընա մէճպուրիյէթի՝ իտարէյէ տախի թաատիգ իթտիրիլմիշ օլտուղը հալտէ, Սամսօն թութիւն չիֆթճիլէրի թարաֆընտան կէչէնտէ վուգու պուլան շիքեայէթ վէ օլ պապտա իճրա գըլընան թէտգիգաթ ուզէրինէ 15 րէճէպ սէնէ 304 (1887 մարտ 28) թարիխինտէ եազըլան մուհարրէրաթը ումումիյէտէ պէյան գըլընտըղը ուզրէ, իտարէի մէզքիւրէ թարաֆընտան շարթնամէնին թաարիֆի վէճհլէ հէնուզ անպարլար եաբըլմայըպ, ալէլ էթլագ չիֆթճի էհալիսինին մահսուլլարընը 10 սաաթլըգ մէսաֆէյէ գատար նագլէ իճպար իտիլմէքտէ օլտուղը թէպէյյուն էյլէտիկինտէն, վէ հալ պու քի, տուխան մահսուլը՝ անպարլարա իտխալ օլունտըգտան սօնրա մուխթէլիֆ ճինսլէրինի թէֆրիգ իչիւն եաբըլաճագ ամէլիյաթա թէպիի ասհապը մահսուլըն իշտիրաքը լազըմ կէլտիկինտէն, վէ պունլարըն ուզագ մէսաֆէլէրտէ պուլունան անպարլարա կիտիպ կէլմէլէրի [illegible] մուճիպ օլաճաղընտան, Րէժի իտարէսինին [illegible] անպարլար ինշա իթմէսինէ գատար [illegible] Րէժի անպարլարընա թէսլիմ [illegible] թութիւնլէրին գաչագ նազարը իլէ պագըլմայըպ, Րէժի իտարէսինէ [illegible] սուրէթի [illegible] վէ թէֆէրրուաթը հագգընտա օլան հիւքմինին իճրասը թարաֆընա կէօսթէրիլէճէկինին՝ զիքր օլընան իտարէլէրէ թէպլիղ օլընմագ ուզրէ Մալիյէ նէզարէթինէ [illegible] վէ թաամիմէն վիլայաթա վէ մութասարըֆլըղլարա թէպլիղի [illegible] թահրիրէսինտէ [illegible] Սատարէթփէնահի էմր ու իրատէ պույուրուլմըշ, վէ Պապը Ալիյէ [illegible] թէպլիղը [illegible] օլընտուղը կիպի, Տախիլիյէ նէզարէթ [illegible] իլէ իպլաղ գըլընմըշ [illegible] թութիւնլէրին [illegible] Րէժի [illegible] վէ Րէժի խուսուսաթընտա հիւքիւմէթը մաղալլիյէ մէմուրլարը թարաֆընտան մուավէնէթ իտիլմէսի [illegible] Րէժի չարթնամէ վէ նիզամնամէսի [illegible] թարաֆընտան մուավէնէթը նիզամիյէ իճրասը [illegible] Րէժի խուսուսաթընտա հիւքիւմէթը մահալլիյէ մէմուրլարը թարաֆընտան [illegible] գըլընան [illegible] Տախիլիյէ նէզարէթինէ [illegible] իլէ [illegible] մունասիպ օլան մահալլէրտէ Րէժի անպարլարընըն իմկեանը պուլունտուղը [illegible] Րէժի իտարէսինին իշարէթինէ [illegible] Մալիյէ նէզարէթի [illegible] թաամիմէն [illegible] պուլունմըշ տըր․

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Ավլօնեալը Մուսթաֆա բաշաղատէ Ավլօնեա էշրաֆընտան Նէշէթ պէյէ րիւթպէի միրիմիրանի (բաշալըգ)

Խօզինէի Խասսայի Շահանէ մէմուրլարընտան Ֆէրիտ պէյէ րիւթպէի ուլա սընըֆը սանիսի,

Տիվանը Հիւմայուն միւհիմմէ օտասը մուգապէլէճիսի էվվէլքի՝ րիւթպէի սանիյէ սընըֆը միւթէմայիզի մուգապէլէճիսի սանի Ուլուվի էֆէնտիյէ,

Տիվանը Հիւմայուն միւհիմմէ օտասը մուգապէլէճիսի սանիլէրի՝ 5ինճի րիւթպէ Մէճիտի նիշանը իհսանը իլէ օտաի մէզքիւր սընըֆը էվվէլ միւթէհայյիզանը խուլաֆասընտան Զէքի էֆէնտիյէ,

Օտաի մէզքիւր խուլաֆասընտան Ճէմալէտտին պէյ իլէ Րիզա էֆէնտիյէ րիւթպէի սալիսէ,

Գայսէրիյէ սանճաղը Րէժի իտարէսի մէմուրը Հագգը պէյէ րիւթպէի սանիյէ սընըֆը սանիսի,

Զանգագալէ պէլէտիյէ թէպապէթինտէ պուլունան Ալէքսանտր էֆէնտիյէ րիւթպէի սալիսէ,

Այտըն վիլայէթի պէլէտիյէ թապիպի Եանգօ էֆէնտիյէ րիւթպէի սալիսէ,

Ճէզաիրը Պահրը Սէֆիտ վիլայէթի տախիլինտէ քեաին Սիւմպէքի պիտայէթ մահքէմէսի րիյասէթի Մամուրէթիւլազիզ (Խարբութ) վիլայէթի մէրքէզ պիտայէթ մահքէմէսի միւտտէիի ումումի մուավինի էսպագ Սալիհ պէյէ,

Էրզրում վիլայէթի տախիլինտէ Թէրճան գազասը գայմագամլըղը՝ Գօշ գայմագամը սապըգ Մուսթաֆա Համտի էֆէնտիյէ թէվճիհ պույուրուլմըշ տըր․

* *

Եանեա մէքթէպը իտատիսի Ֆը-

բանսըզճա մուալլիմի Բօլ Գարթօլօմի էֆէնտիյէ 4իւնճիւ Մէճիտի,
Րուսիա իմբէրաթօրընըն մայէյնճիլէրինտէն Մ. Գօտէբնավզէֆէ 2նճի Մէճիտի,
«Թամըն» նամ Րուսիա սէֆարէթ մուլէժ վաբօրը գօմանտանը Մ. Ագրամօֆա 3իւնճիւ Օսմանի,
Վաբօրը մէզգիւր զապըթանընտան Մ. Իսթրէմինաքիյէ 4իւնճիւ Օսմանի,
Գաճըրիյէ միրալայլարընտան Մ. Գօլօչինաքիյէ 3իւնճիւ Մէճիտի,
Գաճըրիյէ զապըթանընտան Մ. Օթէնսօնա 4իւնճիւ Մէճիտի նիշանը իհսան պույրուլմուշ տըր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 24 Նոյմ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	103-½
Օսմ. էսհամը աչըլըը	14-⅛
» » գափանըը	14-
» » Սէրի Ա	25-
» » » Գ	14-⅜
» » » Ս	13-⅞
Օժօման 1871	72-½
Օսմանլը Պանգասը	10-
Րուսիա իսթիգրազը	95-¾
Մըսըր ռուլ. մութթահըտէ	73-⅜
» իմթիյազլը	98-½
Տօնա Սանիյէ Մըսըր	69-⅞
Բօլկա իսթիգրազը	97-
Մուհամ. էսհամը 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-56

Բարիզ 24 Նոյեմ.

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	81-70
» » 4½ %	107-22½
Իէնի Օսմ. էսհամը աչըլըը	14-30
» » գափանըը	14-17½
Մէտալիք	
Սէրի Գ.	14-10
» Ս.	14-10
Րումէլի չըմէնտօֆէրի	34-50
սահմը Րէժի էսհամը	-
» Պանգասը	503-75
Գրէտի Լիօնէ	560-
Գրէտի Ֆօնսիէ	1390-
Լիօն ագսիօնը	1237-50
Սիւվէյիշ ագսիօնը	2005-
Րուսիա 5 % 1877	100-½
Իթալիա էսհամը	97-70
Մըսըր Ֆօնտ. մութթահըտէ	373-75
Եունան 5 % 1879	361-25
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-34

Վիէննա 24 Նոյեմ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	125-75
Րումէլի չըմէնտօֆէրի	16-70

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն ագչ. գաբ.	15-17½
» » » էն եիւքսէք	15-12
» » » էն աշաղը	15-16½
Պու սաաթէ աչըլըը	15-17
Իսթիգրազը տախիլի տիւն գաբ.	37-32
» » » էն եիւքսէք	37-35
» » » էն աշաղը	37-32
» » » աչըլըը	37-32
Մըսըր մութթահըտէ գաբ.	-
Պու սաաթէ աչըլըը	-
Սէրի Ա.	21-20
» Գ.	14-15
» Գ.	15-17
Րումէլի չըմէնտօֆէրի	34-87½
Ագչէ ֆարգը	8-
Րէբօր Ղըշ.	-
Հէվալէսիզ »	20-

ՊԱՆՔԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	ք.ք. 6-32
Սթամպօլ պանգասը	6-15
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	4-07
Թըրամվայ	3-47½

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղըշ.տան	Ղըշ. Բը.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-25
Մէթալիք »	99-
Պէշլիք »	103-
Ալթըլըգ »	103-
Ինկիլիզ լիրասը	110-15
Ֆրանսըզ ալթունը	87-20
Բօլ	90-30
Գրէմից ալթունը	51-50
Գարպօն գայմէսի	10-23

ԹԱՍՖԻՅԷ ՔԵԱՂԸՏԸ

20) լիք քեաղըտ	
50) » »	14-25
100) » »	
500) » »	
1000) » »	14-20
10000) »	

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Նիզամիյէ թահնիյէ խտարէսի իչիւն մուպայաա օլընաճագ օլան ալթմըշ պին քիլէի ճէտիտ պուղտայըն իշպու Թըշրինիը սանիի բուտմինին օն սէքիզինճի չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն վէ էրթէսի կիւնիւ տախի Թէգալիւրու խաճճէք ֆիյաթընտան եիւզտէ պէշ Թէնզիլի գապուլ օլընաճաղընտան, իթասընա Թալիպ օլանլարըն մագ.ամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

12 Թըշրինի սանի 1887

3—1

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Ինշաաթը ասքէրիյէ լաղըմէսի իչիւն մէվզիի մուհաֆազասը վազ օլընան պիր սէնէլիք Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ չիմէնթօլարը էնվաընին Թըշրինիը սանինին օն սէքիզինճի չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէ էրթէսի կիւնիւ եիւզտէ պէշ Թէնզիլի գապուլ օլընաճաղընտան, Թալիպ օլանլարըն Իսթիգքեամ վէ Ինշաաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

11 Թըշրինի սանի 1887

3—2

Միտիլլի սանճաղընըն մահալլինճէ գազա գազա մուզայէտէյէ չըգարըլան 303 վէ 4 սէնէլէրի զէյթուն էօշրիւ միւտաէթը մուզայէտէսինին Թըշրինիը սանինին 15ինճի կիւնիւնէ գատար Թէմտիտի խուլուսիլէ մուգատտէմա իլան խուլմուշ խու. էօշրը մէզգիւրըն միւտաէթը մուզայէտէսի կէօրիւնէն լիւզում իւզէրինէ մէգանի մահալլինճէ Թըշրինիը սանինին 21ինճի կիւնիւնէ գատար Թէմտիտի խուլմուշ օլտըղընտան, պունա միւտաէթը մէզգիւրէ գարփընտա Թալիպ օլանլարըն մահալլինէ վէ եախօտ Մալիյէ Խազինէսի ճէլիլէսինտէ Աշար վէ Րուսումաթ իտարէի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

12 Թըշրինի սանի 303

3—1

Թօգաթ գալխանէսինտէ մէվճուտ օլուպ կէչէնէ մուզայէտէյէ վազ օլընաճաղը իլան խուլէն 135000 գըլէյի ճէտիտ նուգսանը խալիսին Թօգաթտա Թէսլիմ խուլմէք չարթը իլէ միւտաէթը մուզայէտէսի իշպու Թըշրինիը սանինին 23իւնճի բազար էրթէսի կիւնիւնէ գատար Թէմտիտ խուլմուշ վէ եէվմը մէզգիւրտէ գարարը գաթիսի մուհագգագ պուլընմըշ օլտըղընտան, չէրաիթը իհալէյի էօյրէնմէք իւզրէ Թալիպլէրինին եէվմը մէզգիւրէ գատար Օրման վէ Մէատին խտարէի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր։

12 Թըշրինի սանի 303

Երկէնի մաատէնինտէ մէվճուտ օլուպ ֆիւրուխթը կէչէնէ իլան օլընան 2700000 գըլէյի ճէտիտ նուգսանը խալիսի միւտաէթը մուզայէտէսի 303 սէնէսի քեանունը էվվէլինին 12նճի ճումաա էրթէսի կիւնիւնէ գատար Թէմտիտի խուլիպ, եէվմը մէզգիւրտէ գարարը գաթիսի վէրիլէճէյի ճիհէթլէ, մէզգիւր իւլ մըգտար նուգսանըն եա Թօպտան վէ եախօտ բարչա բարչա իշթիրաասընա Թալիպ պուլընանլարըն, չէրաիթը իհալէյի էօյրէնմէք իչիւն Օրման վէ Մէատին խտարէի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլուր։

12 Թըշրինի սանի 303

Սամսունտա մէվճուտ օլուպ կէչէնէ մուզայէտէյէ վազ օլընաճաղը իլան խուլէն 85838 գըլէյի ճէտիտ նուգսանը խալիսին Սամսունտա Թէսլիմ խուլմէք չարթը իլէ միւտաէթը մուզայէտէսի իշպու Թըշրինիը սանինին 23իւնճի բազար էրթէսի կիւնիւնէ գատար Թէմտիտ խուլմուշ վէ եէվմը մէզգիւրտէ գարարը գաթիսի մուհագգագ պուլընմըշ օլտըղընտան, չէրաիթը իհալէյի էօյրէնմէք իւզրէ Թալիպլէրինին եէվմը մէզգիւրէ գատար Օրման վէ Մէատին խտարէի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

12 Թըշրինի սանի 303

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Էվգաֆը Հիւմայուն վարիտաթը ումումիյէ խտարէսինտէ պէհէր կիւն մուզայէտէլէրի իճրա օլընմագտա օլան աթիւզզիքր մահլուլաթըն մուայյէն օլան 4 հաֆթա միւտաէթը իլանընտան 4իւնճիւ իլան միւտաէթի օլան իշպու 303 սէնէսի Թըշրինիը սանինին 9ընճը բազար էրթէսի կիւնինտէն իթիպարէն Թըշրինիը սանինին 16ճը բազար էրթէսի կիւնիւ հուզուրը Նէզարէթտէ մուզայէտէի խիթիհաիյէսի սաաթ 6տան 10ա գատար պիլիճրա էրթէսի սալը կիւնիւ 100տէ 5 գապուլ օլընաճաղընտան, սօն պիր հաֆթա զարփընտա Թալիպ օլանլարըն գըյմէթը մուխամմէնէսինին էօշրիւնէ միւսավի Թէէմին ագչէսի իլէ պէրապէր խտարէի մէզգիւրէյէ միւրաճաաթ իթմէլէրի լազըմ կէլճէյի 4իւնճի տէֆա օլարագ պէյան ու իլան օլունուր։

· · 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 · · 14000 (1) — Քեաղըտխանէտէ Այազմա ճաամիսինտէ Հոբէմէյն կէտիքճաթընտան կէտիկ վէ Թէնէրէճիզատէ Մուհիէտտին էֆէնտի վագֆընտան մուլքի օլմագ իւզրէ մալիմ ըլ հուտուտ վէլ մուշթէմիլաթ Թէբալիէն վէ Թախմինէն 31 տէօնիւմ 1 գըթա պօսթան մահալլի վէ էլէէմ 23 տէօնիւմ պօսթան վէ 8 տէօնիւմ կաղինօ վէ Թարլալար վէ 300 զըրա մահալլէ 2 պաղչէվան օտասը վէ 1 աստըր պագգալ տիւքեանը իլէ 1 պապ ախըր վէ 1 գույուը միւշթէմիլ վէ մինհայսըլ մէճմուս սէնէվի 1200 ղըրուշ քիրալը ագարաթը մէզգիւրէնին մա կէտիք նըսֆ հիսսէսի։

· · 21 · · 8000 · — Իսկիւտարտա Սէլամի Ալի էֆէնտի մահալլէսինտէ Բաբաղ Աբրահամ սօգաղընտա Թէբալիէն 70 մէթրօ արսատա մէյանի 3 օտա վէ պիր սուֆա վէ 1 գույուը ախըրպ 1 պապ մէնզիլ։

· · 5 · · 4500 · — Քիւչիւք Մուսթաֆա Բաշատա Կիւլ ճամի մահալլէսինտէ Թաթար աղա սօգաղընտա Թէբալիէն 114 մէթրօ 1 գըթա մէնզիլ արսասը։

· · 3 · · 3000 · — Լանկատա Շէյխ Ֆէրհատ մահալլէսինտէ Զըգմագ—Մէսճիտի սօգաղընտա Թէբալիէն 45 մէթրօ արսատա 2 օտա վէ 1 գույուը միւշթէմիլ ախըրպ 1 պապ մէնզիլ։

· · 38 · · 250 · — Երկաթ Բազարընտա Գալէնճէի Հասան մահալլէսինտէ Երկաթ Բազարը ճատտէսինտէ չէհրի 400 ղըրուշ քիրալը 1 պապ տիւքեանըն միւլքինին բուպ հիսսէսի։

· · 9 · · 7000 · — Խասքէօյտէ Ալաճա Մէսճիտ մահալլէսինտէ Թիւրպէ սօգաղընտա Թէբալիէն 53 մէթրօ արսատա 6 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույուը վէ 22 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ վէ չէհրի 50 ղըրուշ քիրալը ախըրպ 1 պապ մէնզիլ։

· · 82 · · 20000 · — Պապը Ճաֆէրիտէ Րիւսթէմ բաշա մահալլէսինտէ Ուզուն չարշը ճատտէսինտէ Թէբալիէն 22 մէթրօ արսատա չէհրի 70 ղըրուշ քիրալը 1 պապ ագտար տիւքեանընըն մա կէտիք պիւթիւնի։

· · 10 վէ 12 · · 2000 · — Թօբգաբուսու խարիճինտէ Իլիասզատէ մահալլէսինտէ Էլտէբիրի էֆէնտի ճատտէսի իլէ Եէտի Գուլէ ճատտէսինտէ 8 տէօնիւմ արսատա 1 օտա վէ 1 քէպիր գույուը միւշթէմիլ սէնէվի 2400 ղըրուշ քիրալը Զարզըրը պօսթանը տիւմէլէ մաարուֆ 2 գըթա պօսթանըն կէտիկինին բուպ հիսսէլէրի։

· · 9 · · 1000 · — Պաղչէ Գաբուսընտա Զէլէպի օղլու Ալաէտտին մահալլէսինտէ Աամա Ալթը ճատտէսինտէ չէհրի 200 ղըրուշ քիրալը 1 պապ բէրբէրխանէնի մահալլինին սիւլիւս հիսսէսի։

· · 5, 7 · · 33332 · — Մէվլէվիխանէ Գաբուսընտա Մէրքէզ էֆէնտի մահալլէսինտէ Թէքքէ սօգաղընտա Թէբալիէն 12 տէօնիւմ արսատա քէպիր 1 գույուը վէ 1 պաղչէպան օտասընը միւշթէմիլ վէ սէնէվի 12000 ղըրուշ քիրալը տախմինէն 2 օտա վէ 1 սուֆայը հավի 1 պապ մէնզիլի միւշթէմիլ 1 գըթա պօսթանըն միւլք մա կէտիք սիւլիւս հիսսէսի։

· · 10 · · 10000 · — Տավուտ Բաշատա Գասսապ Իլիաս մահալլէսինտէ Հէլվաճը սօգաղընտա պէրմուճիպը սէնէտ 1698 զըրա վէ սէնէվի 4000 ղըրուշ քիրալը սէպզէ պօսթանըընըն բուպ հիսսէսինտէ տէրունինէ ճարի 16 մասուրայի մէըրէյնին վէ 1 մասուրա մաի լէզիզին բուպ հիսսէլէրի։

· · 4 · · 43556 · — Գասըմ Բաշատա Գապի Հասան բաշա մահալլէսինտէ Տէյիրմէն սօգաղընտա Թէբալիէն 2500 ղըրուշ քիրալը 1 պապ վաբօր տէյիրմէնի վէ էլէէմ չէհրի 1200 ղըրուշ քիրատագիգ անպարընըն 18 սէհիմ իթիպարը իլէ 1 սէհմի։

· · 11 · · 10000 · — Թօբխանէտէ Ճիհանկիր ճատտէսինտէ Թէբալիէն 76 մէթրօ 1 գըթա մէնզիլ արսասը։

· · 138 · · 7500 · — Ղալաթատա Քէմանքէշ մահալլէսինտէ Թօբճըլար ճատտէսինտէ ֆէվգինտէ 1 օտայը վէ Թահթընտա պօտրումը միւշթէմիլ վէ չէհրի 5 պուչուգ լիրա քիրալը 1 պապ գունտուրաճը տիւքեանընըն կէտիկինին 8 հիսսէտէն 1 հիսսէսի։

· · 234 · · 3808 · — Ղալաթատա Ալաճա Մէսճիտ մահալլէսինտէ Մահմուտիյէ ճատտէսինտէ Թէբալիէն 38 մէթրօ արսատա չէհրի 50 ղըրուշ քիրալը 1 պապ Թուզճը տիւքեանը կէտիկինին 7 հիսսէտէն 4 հիսսէսի։

· · 12 իլա 18, 102 իլա 108 · · 6000 · Պէյօղլունտա Բանկալթի նամ մահալլէսինտէ Էլմա տաղը ճատտէսինտէ Թէբալիէն 1824 մէթրօ մուգատտէմա խան էլէէմ 1 գըթա արսանըն սիւլիւս հիսսէսի։

· · 51, 53 · · 500 · — Սիլիվրի Գաբուսընտա Իպրահիմ բաշա մահալլէսինտէ Սիլիվրի Գաբուսը ճատտէսինտէ Թէբալիէն 60 մէթրօ արսատա ֆէվգինտէ 1 օտայը միւշթէմիլ 1 պապ ախըրըն սիւլիւս հիսսէսի։

· · 12 · · 16000 · — Այազմա Գաբուսընտա Սարը Թիմուր մահալլէսինտէ Գըպլէ չէշմէսի ճատտէսինտէ Թէբալիէն 25 մէթրօ արսատա սէնէվի 1800 ղըրուշ քիրալը ախըրպ 1 պապ հէլվաճը տիւքեանընըն պիւթիւնի։

· · 5 իլա 11 · · 40000 · — Աթ Բազարընտա Մաղնիսալը Մէհմէտ Բաշա մահալլէսինտէ Քէրէսթէճի խանը սօգաղընտա Թէբալիէն 350 մէթրօ արսատա 23 օտա 1 գույու վէ 2 ախըր վէ Թահթընտա պօտրում վէ գահվէ վէ պագգալ տիւքեանլարընը միւշթէմիլ վէ սէնէվի 600 ղըրուշ քիրալը քէարկիր 1 պապ քէրէսթէճի խանընըն սիւլիւս հիսսէսի։

· · 18 · · 2500 · — Գասըմ Բաշատա Թահթա Գաղը մահալլէսինտէ Ուզուն Եօլ տէրէ պօյը ճատտէսինտէ Թէբալիէն 60 մէթրօ արսատա 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 15 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ վէ չէհրի 60 ղըրուշ քիրալը ախըրպ 1 պապ մէնզիլին բուպ հիսսէսի։

· · 6 · · 1334 · — Զարչուի քէպիրտէ Ալէմշահ սօգաղընտա Թէբալիէն 11 մէթրօ արսատա չէհրի 30 ղըրուշ քիրալը 1 պապ հաղըրճը տիւքեանը կէտիկինին սիւլիւս հիսսէսի։

· · 78 · · 1334 · — Լալէլիտէ Պալապան աղա մահալլէսինտէ Զուգուրճէշմէ ճատտէսինտէ Թէբալիէն 22 մէթրօ արսատա չէհրի 90 ղըրուշ քիրալը խալպ 1 պապ գալայճը տիւքեանընըն 6 հիսսէտէն 1 հիսսէսի։

· · 4 · · 800 · — Խասքէօյտէ Հաճի Շահան մահալլէսինտէ Էֆրէմ օղլու սօգաղընտա Թէբալիէն 91 մէթրօ արսատա 1 գույուը միւշթէմիլ 1 գըթա մէնզիլ արսասը։

ՄԱԱՐՈՒՖ ՊԻՐ ԳԸԶ ԹԱՐԱՖԸՆՏԱՆ

ԲԻՅԱՆՕ ՏԷՐՍԻ

Գումգաբուտա Բաթրիգխանէ քէօշէսինտէ 18 նումէրօլը խանէտէ ֆէննը մուսիգիյէ վուգուֆը Թամմը օլան մաարուֆ պիր գըզ՝ շայէթ էհվէն ֆիյաթլա վէ գօլայ Թահսիլ խուլիր պիր ուսուլ իւզրէ բիյանօ վէ նօթա տէրսի վէրմէյէ հազըր վէ մուհէյյա օլտուղընտան, գըզ վէ գատըն հէր քիմ խոթէք խտէր իսէ խանէի մէզգիւրէ միւրաճաաթ խտէպիլիր։

Տէրս կիւնլէրի պէրվէճհը աթի օլաճագ տըր.

Սալը կիւնլէրի սաաթ 6տան 11է գատար մէճճանէն, վէ բազար էրթէսի իլէ բէնճշէնպիհ կիւնլէրի սաաթ 1տէն 6յա գատար իւճրէթլէ քէնտի խանէսինտէ, վէ պազը գալան վագըթ վէ կիւնլէրտէ տախի խոթէք խտէն գըզ վէ գատընլարա իւճրէթլէ քէնտի էվլէրինտէ նօթա վէ բիյանօ տէրսի վէրէճէք, վէ իւճրէթլէ տէրս ալանլար՝ մէճճանէն տէրս վէրիլտիկի կիւն կիտիպ մուալլիմէյի բիյանիսիթ գըզըն խանէսինտէ մէճճանէն տէրս ալապիլէճէկլէր տիր։

ԵԻՐՄԻ ՍԷՆԷԼԻՔ ՄՈՒՎԱՖՖԱԳԻՅԷԹ
ՆԷԹԱՅԻՃԸ ԹԷՍԱՎԻՅԷԻ ՖԷՎՔԷԼԱՏԷ

(Պրուսա գուրպինտէ)

ՉԻԹԼԻ ՄԱՏԷՆ ՍՈՒՅԸ

Պէտէրղամըն? սութէ

11 ՍԷՖԷՐ 1304 ԹԱՐԻԽԻՅԼԷ ՄԻՒՎԷՐՐԱԽ
ԻՐԱՏԷԻ ՍԷՆԻՅԷ ԻԼԷ ԻՄԹԻՅԱԶ.

Բարիս, Վիէննա, Լօնտրա, Ֆիլատէլֆիա, Անվէրս, Ֆրանգֆօրթ սէրկիի ումումիյէլէրինտէն միւքեաֆաթլար։

Էվրօբատան կէլէն մաատէն սուլարընտան խւսթիւն օլան Զիթլի սույը՝ թիճարէթ նաղըրը բաշը հազրէթլէրի Թարաֆընտան մէմուրէն կէօնտէրիլէն Տօգ. Աբակեան էֆ. նին կէօզիւ էօնիւնտէ շիշէլէրէ վազ օլունըր. Հէր շիշէնին իւզէրինտէ քի քեաղըթ [էթիքէթ]՝ միւֆէթթիշ Թապիպին իմզասըյլա միւմզի օլմասը լազըմ կէլիր, էհալի պու բէսմի իմզայը համիլ օլմայան շիշէյի բէտտ իթմէլի տիր, զիրա բէյազստա Զիթլի սույունըն Եէթէթէինի համիլ օլան վէ լաքին սաղլ օ սու օլտըղը շիւպհէլի պուլընան սուլար չօգ վար տըր։

Իշպու մաատէն սույը՝ հազըմ մախսուս օլան ալէթ իլէ գարաճիյէր խասթալըգլարընը, մէսանէտէ հասըլ օլան Թաշ խասթալըգըը, Նիքրիսի, շէքէր իլլէթինի վէ Եիւրէք վէ սաիրէ կիպի ազալարըն մահֆուզ օլտըղը զարլարըն Թըգանմալարընը տէֆ ու Թէտավի խտէր։

Զիթլի սույունըն իչիմի պազը սուլար կիպի Թաթլը օլտըղընտան, իչիլէճէք սուլար պա խուսուսա գօլէրա վէ սաիրէ կիպի խասթալըգլար զէմանընտա պօզուգ վէ պուլաշըգ օլտըգլարընտա, մէզգիւր Զիթլի սույը սուֆրատա տախի աթէթա սու կիպի բէք կիւզէլ իչիլիր։

Սըհհէթ ու աֆիյէթլէրինէ տիգգաթը վէ մէբագը օլանլար՝ Զիթլի սույընը սարնիճ, պէնտ վէ սաիրէ սուլարընա Թէրճիհ խտէճէքլէր տիր, զիրա մէզգիւր սարնիճ, պէնտ վէ պունա միւմասիլ սուլարտա միքրօպ տէնիլէն ուֆագ գուրթլար չօգ պուլունըր։

Զիթլի սույը՝ հէմէն գօլայ հազմ իթտիրիպ, միւճիւտտէքի ալէթլէրի տէ մունթազամ պիր սուրէթտէ իշլէթտիրիր։ Պիպէրօն իլէ պէսլէնէն չօճուգլարը սիւտտէն քեսմէք իչիւն մէզգիւր սու բէք պէրապէր կէլիր։

Զիթլի սույը՝ մէնպաընտան հաֆթատա իքի տէֆա կէօնտէրիլտիկինտէն, տէրօգիթօլարտա հէր վագըթ Թազէսի պուլունըր։

Իշպու մաատէն սույը Տէրսաատէթտէ Ճէլալ պէյ խանընտա գումբանեանըն մէրքէզի օլան 13 նումէրօլը մաղազատա, վէ գումբանեանըն շիւպէլէրի օլան Պէյօղլունտա 169 նումէրօլը Տէլլասուտա էճզախանէսինտէ Մ. Ալիբրանտիտէ, Սամաթյատա Եէնի Ճամիտէ 24 նումէրօլը Մ. Մէրիքի էճզախանէսինտէ, Ճըղալ օղլունտա Իրան սէֆարէթի գուրպինտէ Թէրճէման էճզախանէսինտէ, Վէզնէճիլէրտէ Ալէգ պաշ էճզախանէսինտէ, Ղալաթատա Մալթըզ սօգաղընտա 34 նումէրօտա Թիւճճար Մ. Մանօլաթօսա, Պէշիկթաշտա Մէրքէզ էճզախանէսինտէ, Թարաբիատա Սավա Սբանօբուլօ էճզախանէսինտէ, Պէյիւքտէրէտէ Թիւճճար Սօթիրաքի Թէօխարիտիտէ, Գատըքէօյտէ էճզաճը Լէօնիտա Անթիբատա, Իսկիւտարտա Ահմէտիյէտէ էճզաճը Սթավրաքի Նուրլօբուլօտա ֆիրուխթ օլունըր վէ պօշ շիշէլէր կէրի ալընըր։

ՊԼՕՑԻՈՒՔ ՉԱՅ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Կ. ԵԱՎՐՈՒԽԱՆ
ՎԷ
Ց. ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ ԳՈՒՄԲ.

Թուղրուլուգ իլէ չէշիտ ախզալէրնաը վար տըր։

Տօղրուտան տօղրույա Զինտէն վէ Ճավատան ճէլպ օլունմըշ էն ալէա վէ հէր քէսին խօշլանաճաղը սուրէթտէ չայլար՝ միւթէտիլ վէ մագթու ֆիյաթլար իլէ ֆիրուխթ օլունըր։

Իշպու մաղազանըն միւշթէրիլէրինի խօշնուտ իթմէք իչիւն 5 սէնէտէն պէրու իճրա իթտիկի ֆէտաքեարլըղը՝ հէր մէտհի յէտէն զիյատէ Թէճրիւպէ Թաստիգ խտէճէք տիր։

Պահճէ Գաբուսընտա Ճէլալ պէյ խանընըն գաբուսը իթթիսալինտէ 10 նումէրօյա միւրաճաաթ օլընա։

ՔԱՐԹ ՏԸ ՎԻԶԻԹ

Ալա քաղըթ օն իլէ լաթիֆ սուրէթտէ հէր լիսանտան օլարագ օն տագիգէ զարֆընտա Թապ ու Թէսլիմ օլունուր։

Ֆի, 100 ատէտի 10 ղըշ.

Արզու խտէն պէյլէրին, Սամաթյատա Ցակոբեան խանընտա Արամեան մաթպաասընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

CAISSE GÉNÉRALE D'EPARGNE & DE CRÉDIT

ՈՒՄՈՒՄԻ ԼՄՆԻՅԷԹ ՎԷ ԻԹԻՊԱՐ ՍԱՆՏՂԸ

Պէտէլ տէրէ Եէտտէն Բէէտէյէ օլունմըշ, հէր էրէ 500էր ֆրանգլըգ, 2000 հիսսէյէ մունգասըմ

1,000,000 ՖՐԱՆԳ ՍԷՐՄԱՅԷԼԻ

ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹԻ ՏԻՐ

Մէրքէզի իտարէսի Բարիզտէ Լաֆայէթ ճատտէսինտէ Ն. 116

ՄԷՃԼԻՍԸ ԻՏԱՐԷ

Մօսիէօ Լը Սէրժան տը Մօնըգօվ (Ֆէլիգս), Ֆրանսանըն Լէժիօն տ'Օնէօր նիշանընըն շէվալիէ րիւթպէսինի հայիզ, սապըգ մէպուս, րէիս։

Մ. Պիւէր (Լէօն) Բարիզտէ իրատճը, ազա։

Մ. Թ. Րօթիվալ (Բարիսին Թ. Րօթիվալ վէ Շիւրէքեասը պանգասը հիսսէտարանընտան), ազա։

1887 սէնէսի իչիւն գօնթրօլէօր

Մ. ՕՍՄՕՆ (ԺԻՒԼ) Բարիզտէ մուհասիպ

Մ. ՊԷԼԻՈՒՔ (ԼԷՕ) » »

ՄԻՒՏԻՐ Մ. ՄԱԹԻԷՕ (ՄՕՐԻՍ)

Բարիզին Ումումի Լմնիյէթ վէ Իթիպար Սանտըղընըն սէպէպը Թէէսիսի, մագսատը վէ ֆէվայիտը ամմէնին մուհտաճ օլտուղու պիր խտարէ վէ մունթազամ պիր ուսուլ մէյտանա կէթիրմէկ օլուպ պու սանտըղըն Թէէսիսինտէն մագսատ պու տըր։

Շէօյլէ քի, իշպու պանգա մահզիյէ 5, 10, 20 վէ եա տահա զիյատէ ֆրանգ Թէէտիյէ օլունարագ պէշ սէնէ հիսսէ սէնէտաթընը իշթիրա իտէպիլիր, եախօտ վէրմէք էտտիկի ագչէ իլէ Թամամ օլունմագ պէսլէմէսինտէ ֆայտէ Թէմին իթմիշ տիր։

Հէր քէսին մահզիյէ Թէէտիյէթի կիւզէլ պիր մըգտարտա իւճրէթլէ Թաամին Թէէտիյէ իւճրէթլէ ֆայտէ պէրապէր ճիւզ այըրագ իթմէք իւզրէ Թէէտիյէսինտէ սօնրա 1880 սէնէսինտէ Բարիզտէ Թէշքիլ իթմիշ վէ 6 սէնէ զարֆընտա 90,000ի միւթէճավիզ միւշթէրի խտինմիշ տիր քի, պունլար ագչէյի պիրէր Թահվիլատ սահիպի օլուպ, բէք չօգու պէյիւք սէրմայէտարլար գազանմըշլար տըր։

1000 տէն 200,000 ֆրանգա գատար պիր չօգ ճէսիմ իքրամիյէլէր գազանմագ իհթիմալի օլուպ սէնէտէ 2, 4 վէ 6 տէֆա չէքիլէն գուրալարա իշթիրաք իտէր վէ եիւզտէ 3, 4 (Թահվիլին կէօրէ, եիւզտէ սէնէվի 3 եա 4) ֆայիզի ալըրլար վէ արզու օլունտուղու զէմանտա, ֆիյաթը մէզգուր էտիլէճէկ Թահվիլլէր իլէ Բարիզ, Վիեննա, Լիօն վէ Լոնտրատա միւրաճաաթ կիպի Ֆրանսանըն Բարիս շէհրինին 1865, 69 վէ 71 սէնէլէրինտէ, վէ Լիօն շէհրինին 1880 վէ Լիլ շէհրինին 1860 Թարիխլէրինտէ ագտ իթմիշլէրի իսթիգրազլարըն զարֆը Թէտարիւք օլունմըշ Թահվիլաթըն Թամամը օլըրագ Թահվիլլէրինին Ֆրանսանըն Գրէտի Ֆօնսիէ պանգասընըն Ֆօնիէր վէ Գօմիւնալ [1879 վէ 80], Պանգ Իփօթէքէր տը Ֆրանս վէ սաիր պու կիպի ֆայիզլի գուրալարընըն վէ իքրամիյէլէրինին նիզամնամէ Թէէտիյէսի Ֆրանսա ահտէթը Թահվիլլէրինին Թէէտիյէ Թահլիլինտէ հիսսէ սէնէտաթըն քեաֆֆէսինի մէզ քիւր պանգա Թէգաուտ միւթէճէլլի իլէ ֆիրուխթ իտէր։

Իշ Թագսիթլի Թէէտիյէ Ումումի Թարաֆընտան մուգավէլէնամէնին միւզաֆ լէշմէսինի միւթէտավէլ Պանգա Թարաֆընտան միւշթէրի իչիւն մուգավէլէ իտիլ հիսսէ սէնէտաթը Թէսլիմ իթմէսի իսթէտիյէ հէրֆը վէ նումէրօսը քէնտիսինէ պիր մէքթուպլա պիլտիրիլիր։ Իշպու մուգավէլէնամէնին Թէմամ իտիլտիկինտէ իքրամիյէլէրի քեամիլէն իշթիրա օլունմըշ կիպի օ սէնէտէ իքրամիյէ Թարաֆընտան իշթիրագ վէ ֆայիզլէրինին տախի միւշթէրիլէրէ Հավալէ օլունըր։ Մահզիյէ միւշթէրիլէրին իգամէթկեահլարը կէօնտէրիլմէսի ուսուլէն օլան մագսատ սէնէտաթըն միւսավի ֆիյաթը Թէէմին Թէէտիյէ օլունտուղու կիպի, հիսսէ սէնէտաթ միւշթէրիյէ Թէսլիմ օլունըր քի, միւշթէրի պու սայէտէ կիւզէլ պիր Թասարրուֆ իթմիշ օլուր։

Պու մուամէլէ հագգընտա միւքէմմէլ Թաֆսիլաթ ալմագ վէ եազըլմագ իսթէյէն զէվաթ Պանգանըն Տէրսաատէթտէ Մէմուրը Մաժրուտի Շահան իչիւն ումում վէքիլի Պօղօսեան Ցակոբ էֆ.յէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։ Վէքիլը մումայիլէյհին մահալը իգամէթի Սթամպօլտա Զաթմաճըլար եօգուշունտա կէրիտի Մուհթէմ բաշա խանընտա 6 նումէրօլը խտարէ տիր։

Իզմիր վէ Ֆիւմէ իչիւն աճէնթէ՝ Իզմիրտէ Եուսուֆ չարշուսընտա Մ. Մ. Միսաք Մօրուքեան վէ Գումբ.

Խիւտավէնտիքեար [Պրուսա] վիլայէթի իչիւն աճէնթէ՝ Պրուսատա Իբէք խանընտա Մ. Ց. Գալէօնեան։

Էտիրնէտէ աճէնթէ՝ Իպգէլէտէ Սարգիս էֆ. Սարգիսեան։

Կէլիպօլուտա աճէնթէ՝ Մ. Ց. Նահապետեան էֆ.

HUILE DE FOIE DE MORUE
BRUNE-CLAIRE
DU Dr. DE JONGH

Պէլճիգա՛նըն Լէօբօլտ, Ֆրանսանըն Լէժիօն տ'Օնէօր Նիշանլարընըն շէվալիէլիք վէ Իթալիանըն Սէն Մօրիս է Լազար նիշանլարընըն օֆիսիւլիք րիւթպէլէրինի հաիզ օլան

ՏՕԳԹԷՕՐ ՏԸ ԵՕՆԿԸՆ

[illegible]

ՊԱԼԸԳ ԵԱՂԸ

Մէշհուր հէքիմլէր՝ իշպու պալըգ եաղընըն տիկէր քեաֆֆէի պալըգ եաղլարընըն էն Թէմիզի վէ էն կիւզէլ իւչիւմիսի օլտուղունը, վէ ՎԷՐԻՄ վէ ԿԷՕՑԻՒՍ ԽԱՍԹԱԼԸԳԼԱՐԸՆԱ, ՈՒՄՈՒՄԷՆ ՎԻՒՃՈՒՏ ՉԱԱՖԻՅԷԹԻՆԷ, ՉՕՃՈՒԳԼԱՐԸՆ ԽԸՐՍԼԱՆՄԱՍԸՆԱ, ՔԸՄԻՔ ԽԱՍԹԱԼԸՂԸՆԱ վէ պիլճիւմլէ ՍԸՐԱՃԱ ԻԼԼԷԹԼԷՐԻՆԷ բէք պիրապիր օլտուղունը պիթթաատիգ, իշպու խասթալըգլարա գարշը մէզգիւր պալըգ եաղընը Թավսիյէ իթմիշլէր տիր։

Իշպու պալըգ եաղը՝ ՏՕԳԹ. ԵՕՆԿԸՆ տամկա վէ իմզասընը վէ ԱՆՍԱՐ, ՀԱՐՖՕՐՏ վէ գումբանեասընըն իմզասընը համիլ շիշէլէրէ եալընըզ ֆիրուխթ օլունըր։

Գալըբընտան սագընըլմալը տըր։

Միւշթէրէքէն իմզա խտէնլէր եալընըզ
ԱՆՍԱՐ, ՀԱՐՖՕՐՏ վէ Գումբ. 210, ՀԻԿ ՀՕԼԲՕՐՆ, Լօնտրա։

Պիլճիւմլէ պէյիւք էճզախանէլէրտէ պուլունըր։

ՏԷՐՕԶԻԹՕՍԸ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹՏԷ ՊԱՂՉԷ ԳԱԲՈՒՍԸՆՏԱ
ՎԷՆՍԱՆ ԳԱՍԱՊԵԱՆ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻՆՏԷ ՏԻՐ։

ԲՕԼ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

ԽԻՒՔՈՒՄԷԹ ՃԱԼՏԸՐԸՄԸ 80 ՆՈՒՄԷՐՕՏԱ

ՓԷՕՉԷ ՎԷ ՃԷՐՐԱՀԼԸՂԱ ՄԻՒԹԷԱԼԼԻՔ

ԱԼԷԹ ԹԻՃԱՐԸ

Մէզգիւր մաղազատա կէօզէ վէ ճէրրահլըղա միւթէալլիգ էնվաը ալաթ ու էտէվաթ մէվճուտ տըր։

Էլճիւմլէ, եումուշագ վէ սէրթ լասթիգտէն (գաուչուգտան) մամուլ մէգատէ միւխթէլիֆէ, գօսըգ պաղըը, էնվաի չէրիննալար, էլէքթրիգ մաքինալարը, միզան իւլ հավա (պարօմէթր), միզան իւլ հարարէ (Թէրմօմէթր) վէ էյի ճինս կէօզլիւքլէր պուլունմագտա տըր։

Մ. Բօլ Ֆօյաճեան՝ հէր նէվ սըբարիշաթ վէ Թամիրաթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ Թէրէօհտէ խտէր։

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ

ԱՆՕՆԻՄ ՍԻԳՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Շարգտա վէքիլի Մ. ԷՕԺԷՆ ԲԱԲԱԲՕՐ

Աբէյլէ	մէրքէզի	Վիէննատա	սէրմայէ	ֆրանգ	6,000,000
Ֆրանգօ-Հօնկրուազ	»	Պուտաբէշթէտէ	»	»	20,000,000
Ֆէնիքս Օթրիշիէն	»	Վիէննատա	»	»	4,500,000
Նասիօնալա	»	Պուգրէշտէ	»	»	3,000,000
			ճէմմ	Ֆր.	33,500,000

(Իհթիյաթ ագչէսի տախիլը հիսապ տէյիլ տիր)

Ղալաթատա Վօյվօտա սօգաղընտա Եուսուֆ Իզզէտտին խանընտա 1ինճի գաթտա